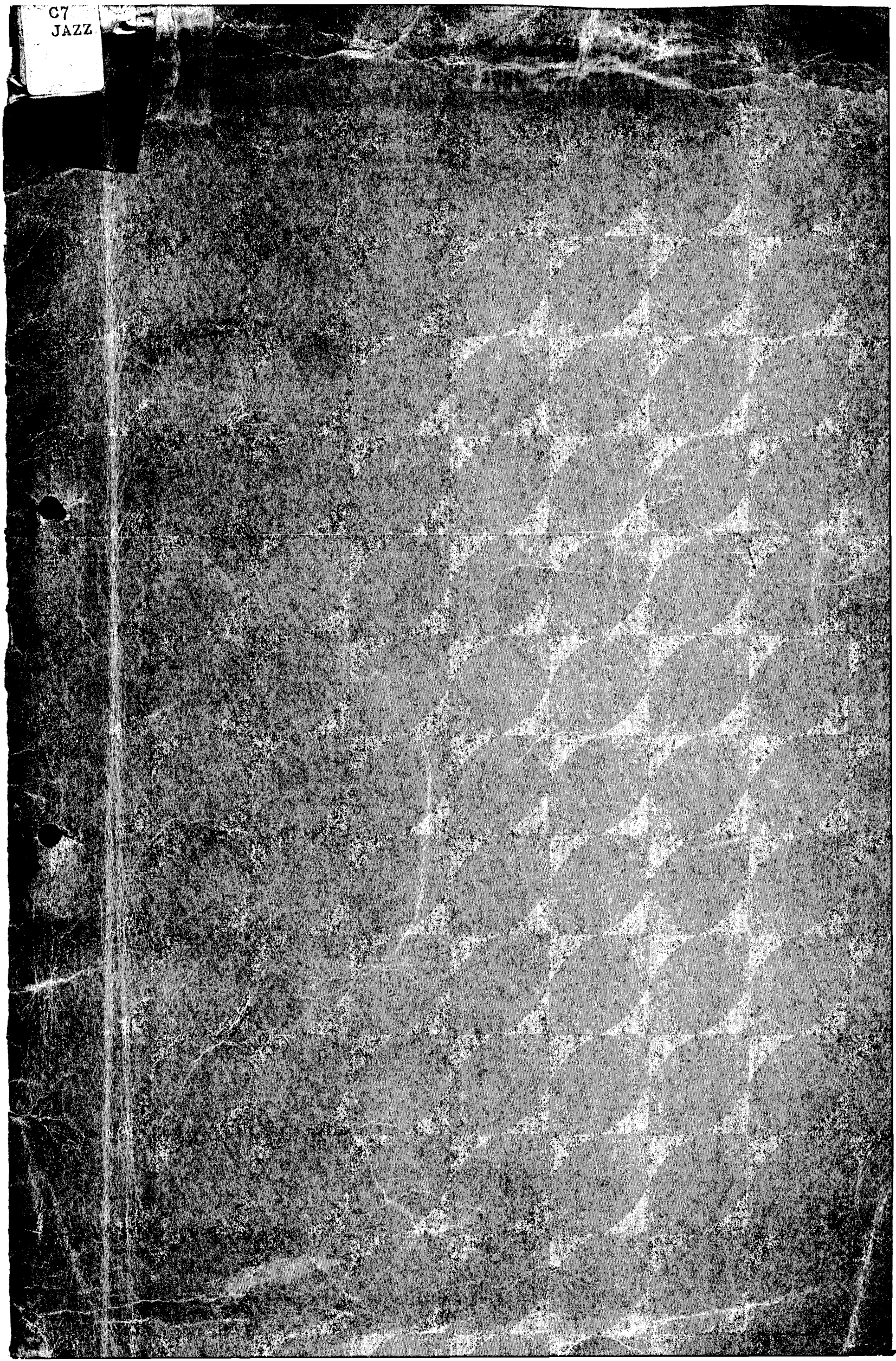
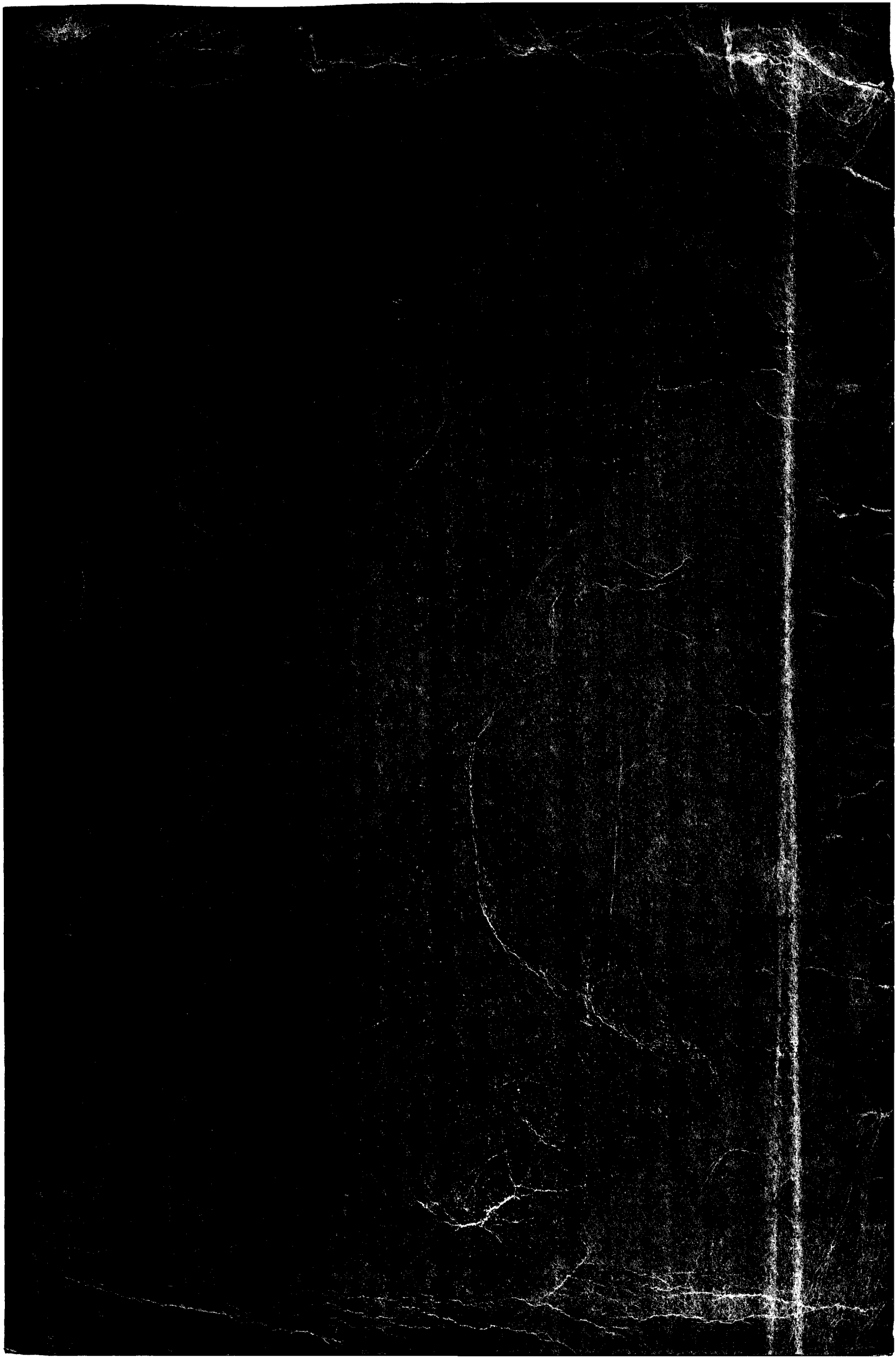

C7
JAZZ

E 1967-040

JAZZ VOOR RADIO EN TELEVISIE

C7
JAZZ
448.2
482.3
C10

dr. E. Boekmanstichting
Bibliotheek

Rapport van de Stichting Jazz in Nederland,
secretariaat: Hollandstraat 1, Loenersloot,
tel. 02949 - 687.

JAZZ VOOR RADIO EN TELEVISIE

Inleiding

De Nederlandse radio en televisie zouden al jaren lang onvoldoende aandacht besteden aan jazz. In omringende landen, aldus de liefhebbers, is de situatie veel gunstiger, terwijl de interesse voor jazzmuziek in Nederland zeker niet geringer is dan elders in Europa.

Om na te gaan in hoeverre de klachten over een stiefmoederlijke bedeling van de jazz gegrond zijn, heeft de Stichting Jazz in Nederland besloten een rapport samen te stellen dat voldoende gegevens zou moeten bevatten voor het trekken van verantwoorde conclusies. Het resultaat is echter niet alleen bedoeld als een verzameling cijfers over de kwantiteit van jazzuitzendingen. Ook het jazzbeleid (een in feite te weidse benaming) van de Nederlandse omroeporganisaties is aan een kritisch oordeel onderworpen na o.m. een vergelijking met de situatie in België. Dit rapport bevat daarom ook enkele bescheiden suggesties, die aangeven hoe, ook kwalitatief, een verbetering van de jazzprogramma's zou kunnen worden bereikt.

Eerst wordt voor wat betreft de radio over de periode 1947 t/m 1967 steekproefsgewijs nagegaan hoeveel zendtijd de diverse omroeporganisaties hebben uitgetrokken voor jazz. De uitkomsten van 1967 worden vergeleken met een overeenkomstige becijfering voor de Belgische radio.

De jazzuitzendingen via de Nederlandse televisie worden over een periode van 15 weken per omroeporganisatie kwantitatief vergeleken met het aandeel "klassiek" en "opera en operette". Bovendien is een overeenkomstige berekening gemaakt voor België en Duitsland.

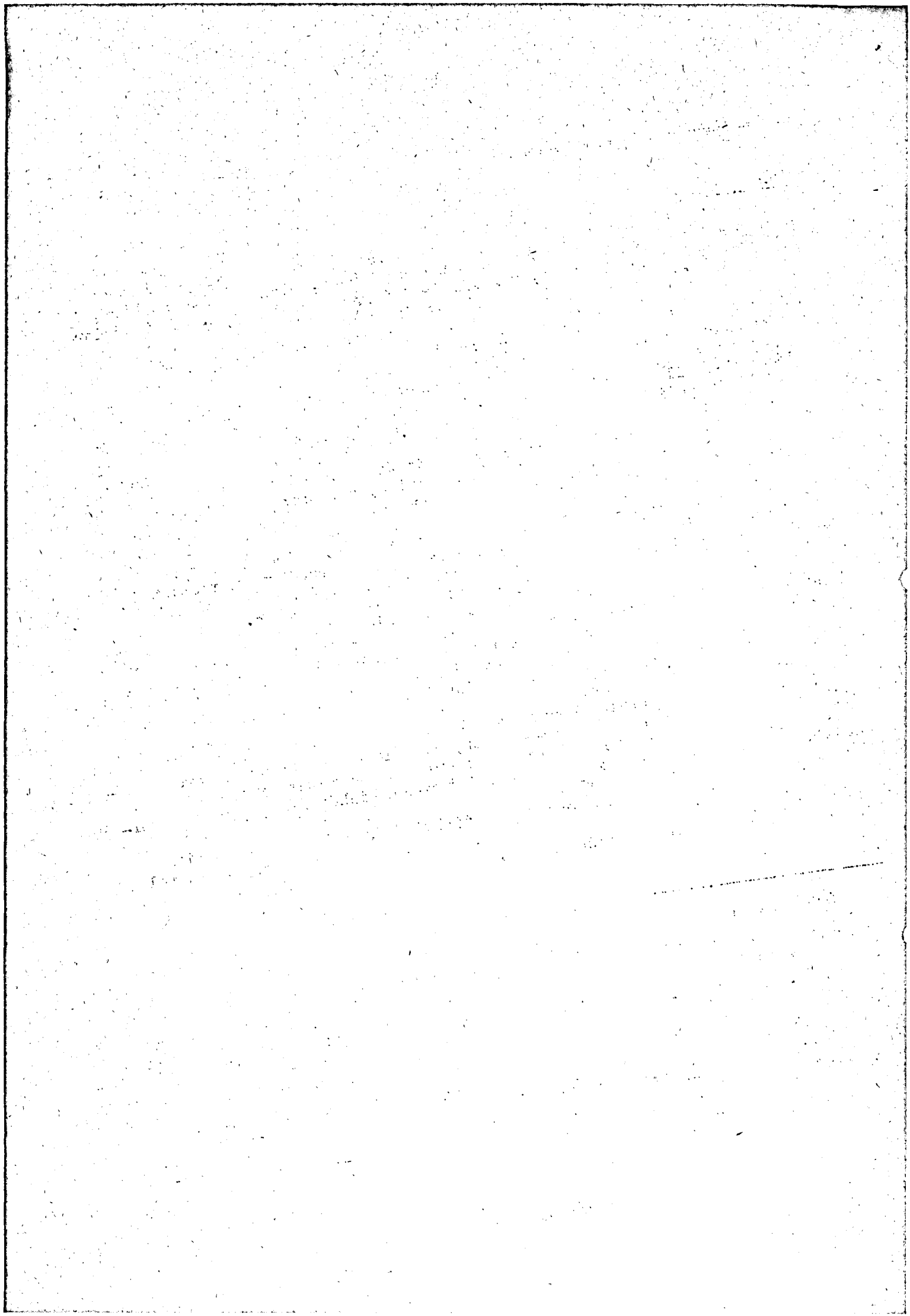
De gegevens over de luister- en kijkdichtheid zijn ontleend aan het onderzoek, ingesteld in opdracht van de Dienst Luister- en Kijkonderzoek NRU/NTS. Voorts is gebruik gemaakt van de resultaten van enkele in 1965 en 1966 verrichte mondelinge ondervragingen, die als een representatieve steekproef kunnen worden beschouwd voor de Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder. Deze gegevens, en die over de luister- en kijkdichtheid, werden verkregen van de Nederlandse Radio Unie.

Gaarne spreekt het Bestuur van de Stichting Jazz in Nederland zijn erkentelijkheid uit jegens de NRU/NTS en de VARA voor de bij de samenstelling van dit rapport verkregen medewerking.

j a z z v i a r a d i o

overzicht Hilversum I en II

	j a z z p r o g r a m m a ' s i n m i n u t e n p e r 1 4 d a g e n						
	1947	1952	1957	1962	1967	1967	1967
	jan.	jan.	jan.	jan.	april	mei	juni
VARA	50	65	50	170	160	155	120
AVRO	45	55	100	90	90	60	100
VPRO	—	30	30	—	55	40	75
KRO	—	—	40	35	50	—	—
NCRV	—	—	—	50	35	—	—
Totaal	95	150	220	345	390	255	295
week- gemid- delde	3/4 u.	1 1/4 u.	1 3/4 u.	2 3/4 u.	3 1/4 u.	2 u.	2 1/2 u.

In het bovenstaande overzicht is aangegeven hoeveel zendtijd de Nederlandse radio sinds 1947 ongeveer heeft uitgetrokken voor jazz. De werkwijze was als volgt: Voor het jaar 1947 is exact nagegaan welke jazzuitzendingen in de eerste twee programmaweken van de maand januari plaatsvonden voor de zenders Hilversum I en II. Vermeld is het aantal minuten per omroepvereniging. Door halvering van het totaal is een weekgemiddelde verkregen. De bewuste uitzendingen zijn in bijlage 1 gespecificeerd. De maand januari lijkt voldoende representatief, omdat deze valt in de periode met de vaste rubriekuitzendingen.

Eenzelfde berekening als voor 1947 is gemaakt voor de jaren 1952, 1957 en 1962, zodat per vijf jaar een vergelijking mogelijk is. Voor 1967 zijn de gegevens opgenomen over drie perioden van veertien dagen in de maanden april, mei en juni, om voor de huidige situatie over zo nauwkeurig mogelijke gegevens te beschikken. Om de uitkomsten voor 1967 vergelijkbaar te doen zijn met die over 1947 t/m 1962 hebben deze ook voor dat jaar uitsluitend betrekking op Hilversum I en II. Aan Hilversum III wordt afzonderlijk aandacht besteed.

De omroeporganisaties worden in het overzicht vermeld in volgorde van de aan jazz bestede zendtijd. Daar bij de NRU, de TROS en de overige zendgemachtigden in de perioden van het onderzoek geen jazzprogramma's voorkwamen, zijn deze gemakshalve ook niet vermeld.

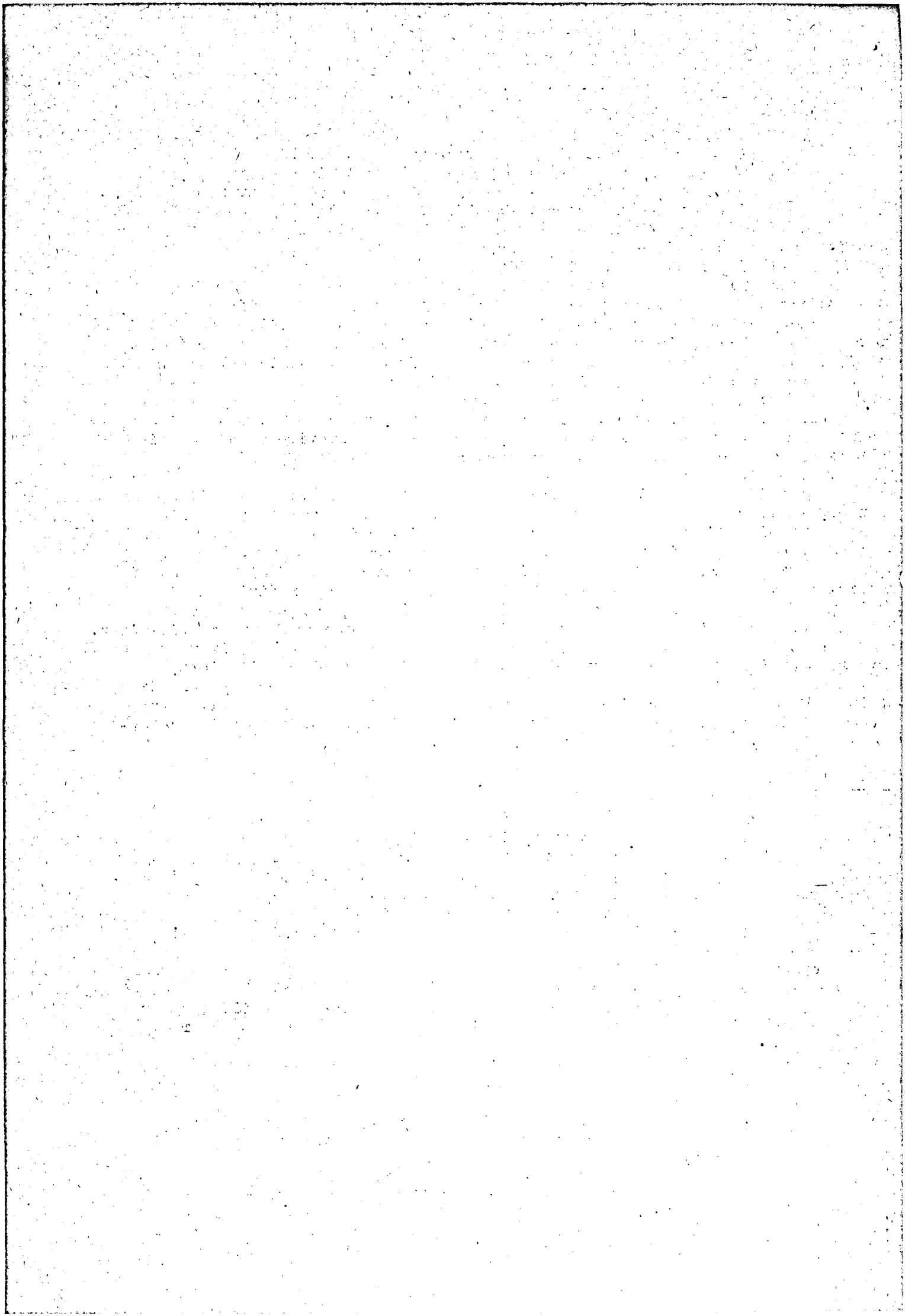
Een moeilijkheid vormde het bepalen van wat al dan niet als jazz is te beschouwen, te meer omdat ook rekening moest worden gehouden met de in de loop der jaren gewijzigde "jazzstatus" van diverse musici. Zo is het George Shearing Kwintet in de jaren vijftig in het kader van dit onderzoek wel tot de jazz te rekenen; op het ogenblik is George Shearing "met strijkers" als "swingy dansmuziek" te kwalificeren. Soortgelijke problemen doen zich voor met de traditionele jazz. Een uitzending van de Beale Street Jazzband, met op het repertoire "Mon homme" en "In dir hab' ich mein Glück gefunden" ligt op het niveau van de arbeidsvitaminen. Voor een orkest als de Dutch Swing College Band zou men in feite het uit te voeren repertoire moeten kennen. Voor zover de "Ouverture Wilhelm Tell" e.d. hierop voorkomen, is er al evenzeer sprake van amusementsmuziek. In de berekeningen zijn uitsluitend de moderne en traditionele vormen van jazz betrokken. Ter wille van de duidelijkheid zijn enkele "dubieuze" uitzendingen in 1967, die niet in aanmerking zijn genomen, gespecificeerd (zie bijlage 1).

VARA en AVRO

De eerste jaren na de oorlog besteedde de Nederlandse radio nagenoeg geen aandacht aan de jazz. De enige omroepverenigingen die "iets deden" waren de VARA en de AVRO. Het bekendste programma uit deze periode was "Swing and Sweet, from Hollywood and 52nd Street", samengesteld en gepresenteerd door Pete Felleman. Dit legendarische Varaprogramma, destijds met de A.F.N.-zenders bijna de enige mogelijkheid om kennis te nemen van de nieuwe jazzontwikkelingen, heeft bestaan van 6 juni 1947 tot 11 mei 1951. Het wordt hier apart vermeld, omdat het buiten de vijf-jaren-steekproef valt.

Het ongewilde jazzmonopolie van VARA en AVRO is het eerst doorbroken door de VPRO, gevolgd door de KRO en nog weer later door de MCRV. Overigens kan gezegd worden dat VARA en AVRO gezamenlijk nog steeds 70 tot 80% van alle Hilversumse jazz voor hun rekening nemen. Aan deze situatie zal overigens per 1 oktober a.s. een einde komen.

De laatste jaren is het aandeel van de AVRO nogal teruggelopen. In diverse perioden heeft de VARA globaal zelfs tweemaal zoveel jazz gebracht als de AVRO. Zo is in een intern Vara-rapport uit 1963 het jazztaandeel van VARA en AVRO in het totaal op resp. 50 en 25% berekend. Ook in de periode 2 t/m 15 april 1967 (zie overzicht) stond tegenover 125 minuten Radio Jazz Magazine van de VARA slechts 55 minuten Jazz-spectrum, verzorgd door de AVRO. Dit laatste programma was bovendien niet zo gelukkig geplaatst (17.05 - 18.00 uur). Onlangs heeft de AVRO echter haar jazzuitzendingen verbeterd. Jazz-spectrum (voorheen Jazz-corner) werd een wekelijkse rubriek, kreeg een betere formule, en het tijdstip (21.50 - 22.30 uur) werd gunstiger gekozen. Bovendien wordt nu op een eveneens gunstige tijd (zondagavond tussen 20.05 en 21.15 uur) in het jeugdprogramma Rits eens per

veertien dagen gediscussieerd over minder bekende jazzopnamen. Helaas zal deze indeling na 1 oktober a.s. niet gehandhaafd blijven, waarop wij hier na nog terugkomen.

Naast de louter kwantitatieve verschillen tussen VARA en AVRO is er ook een verschil in kwaliteit. De laatste jaren zijn vele rubriekuitzendingen van de AVRO zowel qua inhoud als presentatie beneden de maat gebleven. Wanneer men een geheel seizoen bijna uitsluitend opnamen brengt van sessions, georganiseerd door plaatselijke jazzclubs, ontkomt men niet aan eenzijdigheid. Hoewel de programma's nu zijn verbeterd, moet toch geconstateerd worden dat op actuele gebeurtenissen onvoldoende wordt ingehaakt. Een recent voorbeeld is het overlijden van John Coltrane. Weliswaar maakte de actualiteitenrubriek op Hilversum III hiervan melding, maar de voor 18 juli j.l. gereed liggende aflevering van Jazz-spectrum werd 's avonds ongewijzigd uitgezonden.

Wat betreft de luisterdichtheid van AVRO's Jazz-corner beschikken wij alleen over gegevens uit de periode waarin deze uitzending op maandagmiddag van 17.05 tot 18.00 uur plaatsvond. De belangstelling varieerde van 2,1 tot 2,8%, bij een algemeen gemiddelde voor dit uur van 4%.

Radio Jazz Magazine van de VARA is op zaterdagmiddag gewijd aan "de jazz in al zijn vormen" en noemt de concertagenda. Op woensdagavond om de veertien dagen is plaats ingeruimd voor actualiteiten en experimentele muziek. De samenstelling geschiedt deskundig. Met deze indeling wordt naar een evenwichtige programma-opbouw gestreefd. Desondanks komen ook hier bepaalde genres onvoldoende aan bod, wat mede zijn oorzaak zal vinden in de beperkte zendtijd.

De luisterdichtheid van de zaterdagmiddaguitzendingen is de hoogste van alle jazzprogramma's. Dit zal wellicht verband houden met de gunstige plaatsing na Uitlaat. Bij een hoge luisterdichtheid voor Uitlaat is er ook relatief veel belangstelling voor Jazz Magazine, zij het dat het aantal luisteraars doorgaans toch altijd nog met de helft daalt. Bij een geringe belangstelling voor Uitlaat zijn er ook weinig luisteraars voor Jazz Magazine. Dit laat zich duidelijk demonstreren aan de hand van twee peilingen uit 1967:

Uitlaat	4,3%	8,1%
Jazz Magazine	1,2%	3,6%
vervolg	0,8%	1,9%

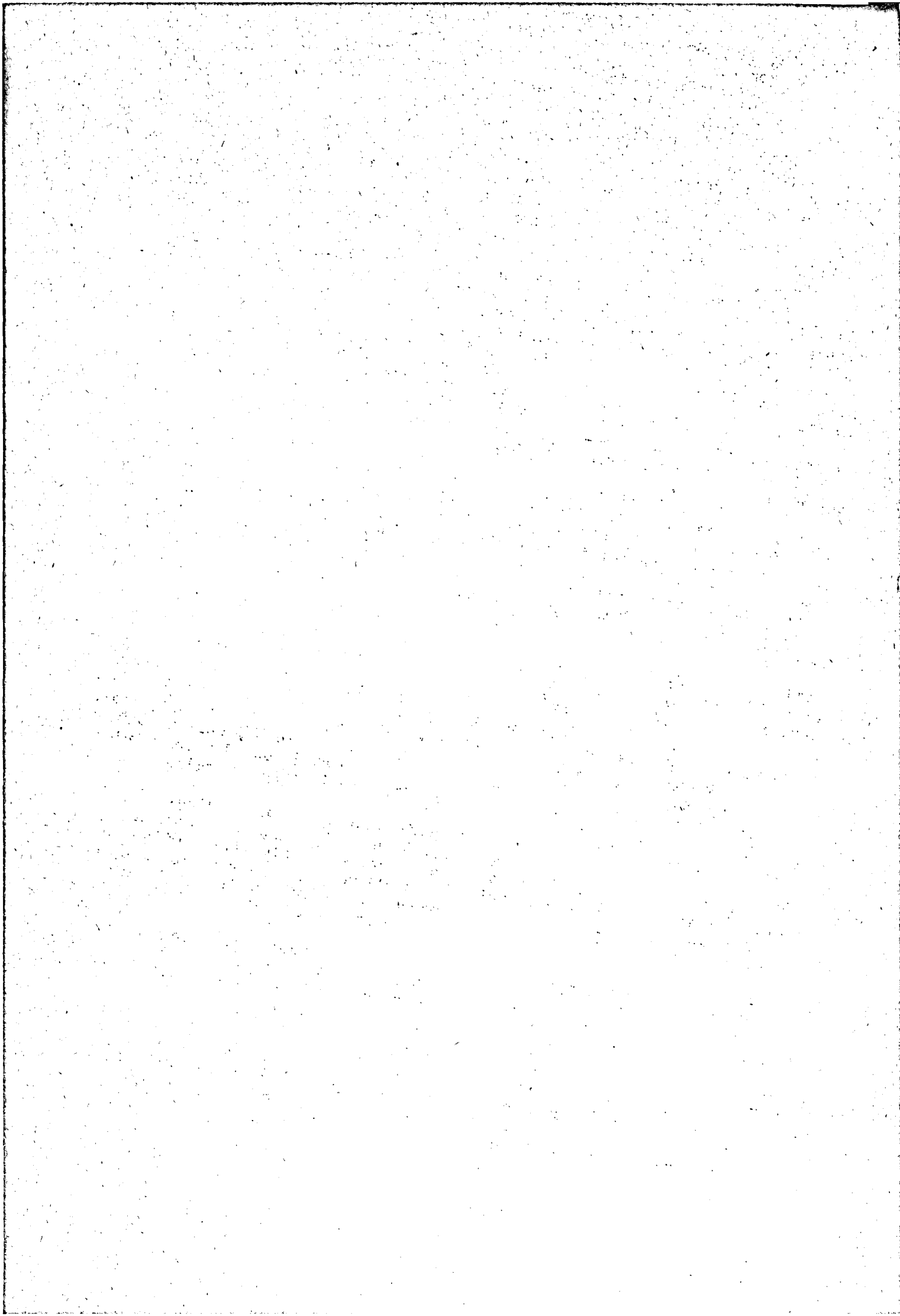
Bij deze cijfers moet er rekening mee worden gehouden dat 1% ongeveer overeenkomt met 85.000 luisteraars. Het gemiddelde van 14 uitzendingen van Jazz Magazine op zaterdagmiddag gaf 3,8% als uitkomst, welk resultaat door geen enkele jazzrubriek wordt benaderd. Hierbij moet dan ook worden vermeld dat in 1965 de gemiddelde luisterdichtheid op de betrokken zender van 13.00 tot 17.00 uur 4% bedroeg.

Aanmerkelijk lager ligt het gemiddelde van 8 uitzendingen van Jazz Magazine op maandag en woensdag na 23.00 uur n.l. 1,3%. Toch zouden de luisteraars (circa 110.000) nog 50 concertzalen vullen. De gemiddelde luisterdichtheid van radioprogramma's van 20.00 tot 24.00 uur bedraagt op de AVRO/VARA-zender 2%. Na elf uur 's avonds is de luisterdichtheid soms zeer gering. De luisterdichtheid van Jazz Magazine steekt hierbij in het algemeen gunstig af.

Ook de VARA zal per 1 oktober a.s. het aandeel jazz via Hilversum I en II beperken. Radio Jazz Magazine zal op zaterdagmiddag van 35 minuten terugvallen op 20 minuten. Op deze betreurenswaardige ontwikkeling komen we hierna nog terug.

VPRO

De VPRO ruimt in het kader van het streven om minderheidsgroepen aan bod te laten komen reeds jaren een plaats in voor de jazz. In het begin van de jaren vijftig gestart met wekelijkse uitzendingen van een kwartier

-als onderdeel van het jeugdprogramma Rijk en groen- besloot men later tot een vaste rubriek van 20 minuten, die nu is uitgebreid tot een wekelijks Jazz Rondo van een half uur. Het tijdstip -18.30 tot 19.00 uur- is gunstig. Jazz Rondo is gevarieerd van samenstelling, waarbij de serie "gesprekken met jazzliefhebbers" vermelding verdient. Bovendien zijn er nog "losse" uitzendingen, waarin zowel jonge als meer ervaren musici gelegenheid krijgen zich te laten horen.

De gemiddelde luisterdichtheid van Jazz Rondo bedroeg, gerekend naar 14 uitzendingen, 2,7%. Het algemeen gemiddelde van 17.00 tot 20.00 uur bedroeg in de desbetreffende periode 4%. Dit gemiddelde van 4% vindt overigens zijn oorzaak in de relatief grote belangstelling voor het nieuws van 18.00 uur. De gemiddelde luisterdichtheid voor jazzprogramma's werd voor de periode van 17.00 tot 20.00 uur op 1,7% berekend, waar Jazz Rondo dus weer boven ligt.

Dat de VPRO in het overzicht als derde vermeld staat, houdt een onzuiverheid in, wanneer men bedenkt dat bijv. in 1966 de VPRO op drie netten over 10 uur zendtijd per week beschikte, terwijl de vier grote omroeporganisaties elk 50½ uur kregen toegewezen. Het behoeft dan geen betoog dat de VPRO in relatie tot de beschikbare zendtijd veruit de meeste aandacht aan jazz besteedt.

KRO en NCRV

Het aandeel jazz dat de KRO en de NCRV via de radio leveren varieert van minimaal tot nihil. De eerste jaren na de oorlog worden gekenmerkt door een volledig negeren van de jazzmuziek. Beschikte de KRO nog over het dansorkest o.l.v. Klaas van Beek en het trio Leslie Cool, bij de NCRV was tot ver in de jaren vijftig zelfs iedere vorm van swingend amusement taboe. Maar ook in 1967 komt de jazz bij beide omroepen nog nauwelijks aan bod. Viel er t/m april bij elk van de twee via de "oude" Hilversumse zenders nog een half uur jazz per veertien dagen te beluisteren, in mei en juni lieten de KRO en de NCRV op Hilversum I volledig verstek gaan. Vermoedelijk ligt hier de door niets te motiveren gedachte aan ten grondslag dat de behoefte aan jazz zich slechts doet gevoelen "wanneer de 'r' in de maand is". Anders is niet te verklaren waarom de 's zomers gestaakte jazzrubrieken -wat op zichzelf al merkwaardig is- niet worden vervangen door adequate platenprogramma's.

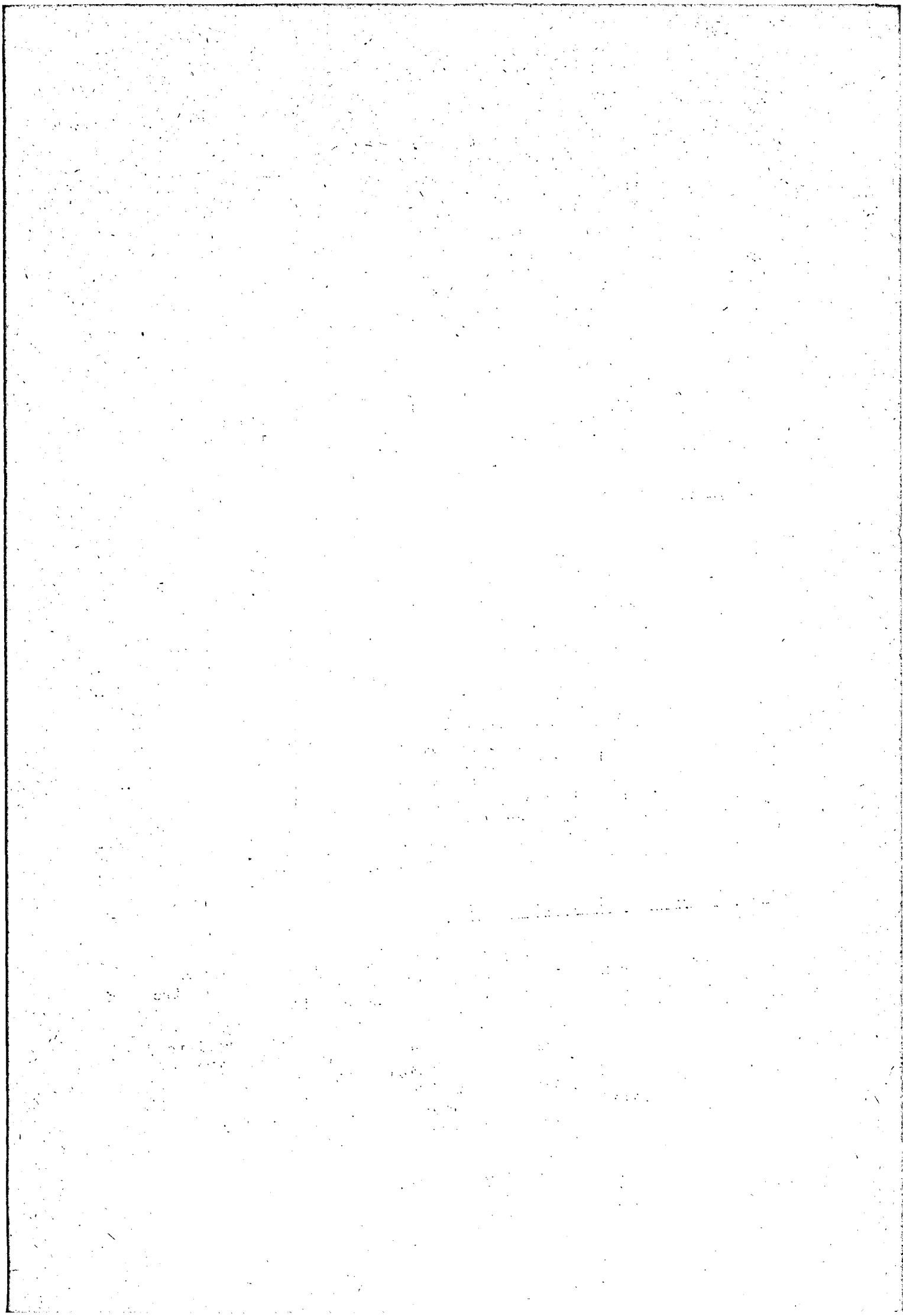
De jazzprogramma's van de KRO en de NCRV worden overigens het minst beluisterd. Jazzperspectief van de NCRV op woensdagmiddag had, gemeten naar 5 uitzendingen, een luisterdichtheid van 1,2%. De jazzrubriek van de KRO op zondagavond bleef daar nog beneden.

samenvatting - jazz via Hilversum III

Wanneer we nu de weekgemiddelden bezien over de jaren 1947 t/m 1967 dan blijkt daaruit dat in 1947 de jazzliefhebbers het met circa drie kwartier per week moesten stellen. Na een geleidelijke stijging wordt de grootste sprong gemaakt tussen 1957 en 1962. In 1962 blijkt de VARA haar jazzuitzendingen in vergelijking met 1957 te hebben verdrievoudigd, wat in combinatie met de entree van de NCRV de zendtijd op circa drie uur per week brengt 1). Dit moet in de huidige constellatie kennelijk als het maximum worden gezien, want ook in 1967 blijkt het weekgemiddelde voor de zenders Hilversum I en II op ruim drie uur te liggen. Gedurende de zomermaanden wordt dit, door het afvallen van de KRO en de NCRV, nog niet gehaald.

Ook Hilversum III biedt hiervoor geen compensatie. De opzet van deze zender reikt voorshands niet verder dan een legale nabootsing van de formule van radio Veronica. In de huidige constellatie zouden serieuze jazzprogramma's daar dan ook niet thuis horen. De enige belangrijke inbreuk

1) Het overzicht vermeldt 2¾ uur. Het ontbreken van de VPRO is echter niet representatief voor 1962.

op het karakter van Hilversum III als popzender wordt op zaterdagmorgen gemaakt, wanneer de NCRV klassieke muziek en opera brengt, als tegenhanger voor het lichte karakter van Hilversum I en II. Aan deze situatie komt overigens per 1 oktober a.s. een einde.

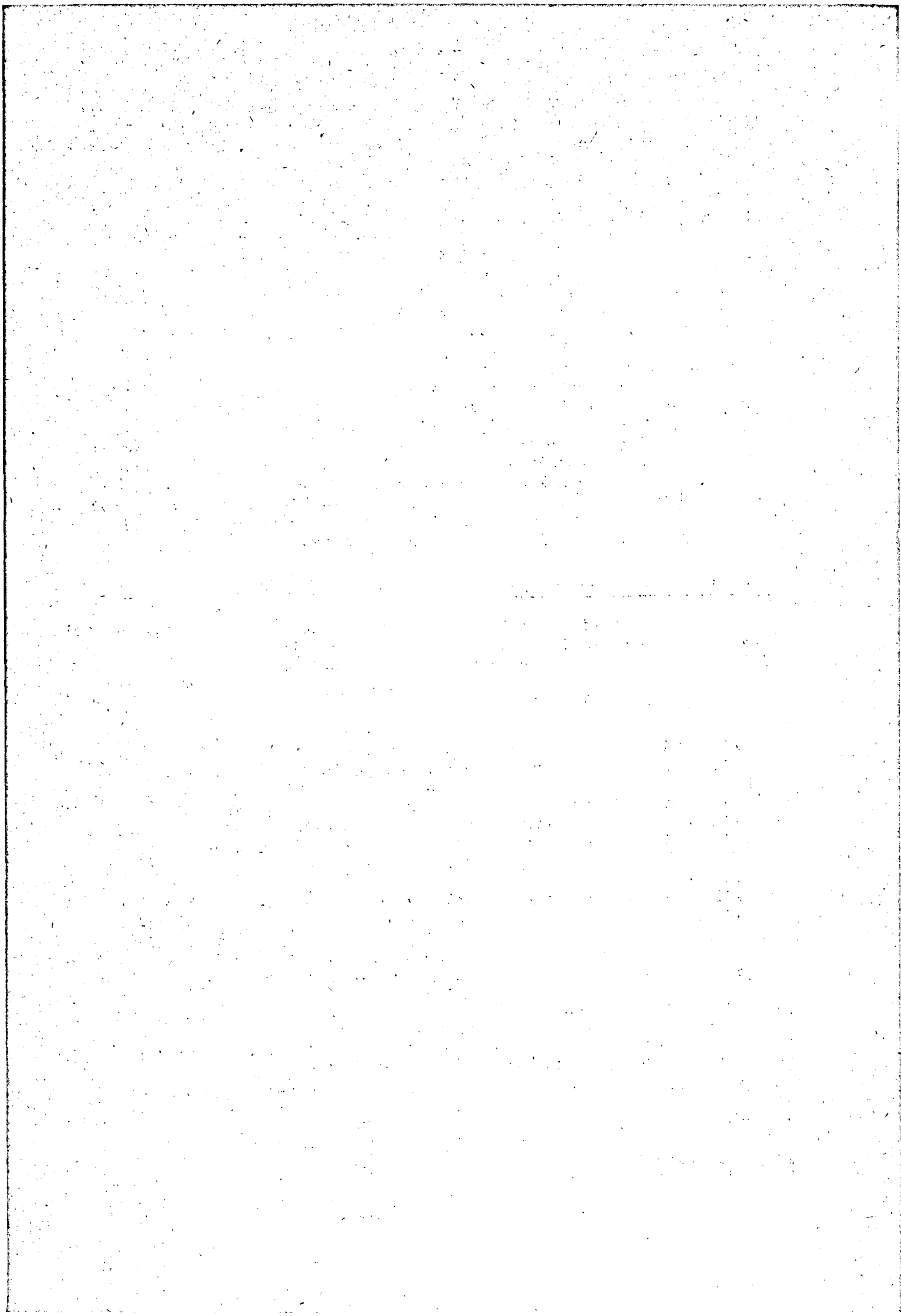
Als vaste rubriek met "lichte jazz" valt te noemen Swing-time, een veertiendaags KRO-programma. In NCRV's Tournee (zaterdagmiddag) treedt het trio Pim Jabobs op; Live, eveneens een NCRV-produktie, leunt wel eens tegen de jazz aan. De rubriek Rhythm and blues (VARA) brengt niet wat de kenner onder dit genre verstaat. De rubriek Ramblers Reprises, een hommage van de NCRV aan het destijds zo populaire dansorkest van de VARA, is uit historisch oogpunt interessant. Kennelijk hebben de klanken van "Pietertje Swing", "Wie is Loesje" etc. na zo'n dertig jaar veel van hun zedenverwoestende werking verloren .... En om voor Hilversum III volledig te zijn moeten we nog opmerken dat verschillende presentators zich de vrijheid permitteren wel eens wat "aanverwants" in hun produkties te doen.

Belangrijker dan een nauwkeurig onderzoek naar het kwantum min of meer jazzachtige klanken op Hilversum III lijkt de constatering dat, anders dan had mogen worden verwacht, de uitbreiding van het "licht amusement" als gevolg van het beschikbaar komen van deze zender, niet heeft geresulteerd in een toename van zendtijd voor jazz via de reeds bestaande Hilversumse zenders. Eenzelfde conclusie kan ook worden getrokken aangaande de in de loop der jaren uitgebreide zendtijd van de televisie. De hierdoor ontstane gelegenheid meer radioprogramma's te brengen voor minderheidsgroepen bleef, althans voor de jazzliefhebbers, onbenut.

jazz via de Belgische radio

Ter vergelijking volgt hier nu een overzicht van de jazzprogramma's voor de Belgische radiozenders over een periode in 1967, die ook voor Hilversum I en II is onderzocht (2 t/m 15 april).

eerste programma (Vlaams)		aantal minuten
3 april:	Swing Songs : Paul Horn-Eddy Gorme-Buck Clayton	45
4 april:	Swinging tea-time : James Moody-Lightnin' Hopkins-Lionel Hampton	20
4 april:	Original Jazz : In memoriam Muggsy Spanier	30
5 april:	Jazz voor de jeugd : Thelonious Monk, concertopnamen	50
6 april:	Swinging tea-time : Barney Kessel-Woody Herman-Dutch Swing College Band	50
6 april:	Jazz en poëzie	30
7 april:	Swinging tea-time : Tal Farlow-Cleo Laine-Earl Hines	50
8 april:	Jazz in Europa : Jazzprogramma van de BRT in samenwerking met de Gentse Universitaire Jazzclub m.m.v. John Eardly	60
10 april:	Swing Songs : Sammy Price-Rosetta Howard-Oliver nelson	45
11 april:	Swinging tea-time : Herbie Hancock-Jesse Fortune-Shirley Scott	20
11 april:	De keuze van Brenders: Earl Hines and his orchestra(1934/35)	30
12 april:	Jazz voor de jeugd : Miles Davis Kwintet	50
13 april:	Swinging tea-time : Ken Colyers Jazzmen-Judy Garland - Bud Shank	50
13 april:	Jazzdiscotheek : Place Vendôme, Swingle Singers with Modern Jazz Quartet	30
14 april:	Swinging tea-time : Don Randell-Clancey Hays-Kid Ory	50
15 april:	Jazz in Europa : Jazzpanorama van de BRT in samenwerking met de Gentse Universitaire Jazzclub m.m.v. Kwintet John Tchikai	60

derde programma (Vlaams)			aantal minuten
2 april:	Jazz podium	: Happenings-Bobby Hutcherson	30
7 april:	Jazz Magazine	: Serge Chaloff	30
9 april:	De piano in de jazz	: Diverse pianisten na Monk en Powell	30
14 april:	Bass Hit	: Scott La Faro	30
			<hr/>
			120

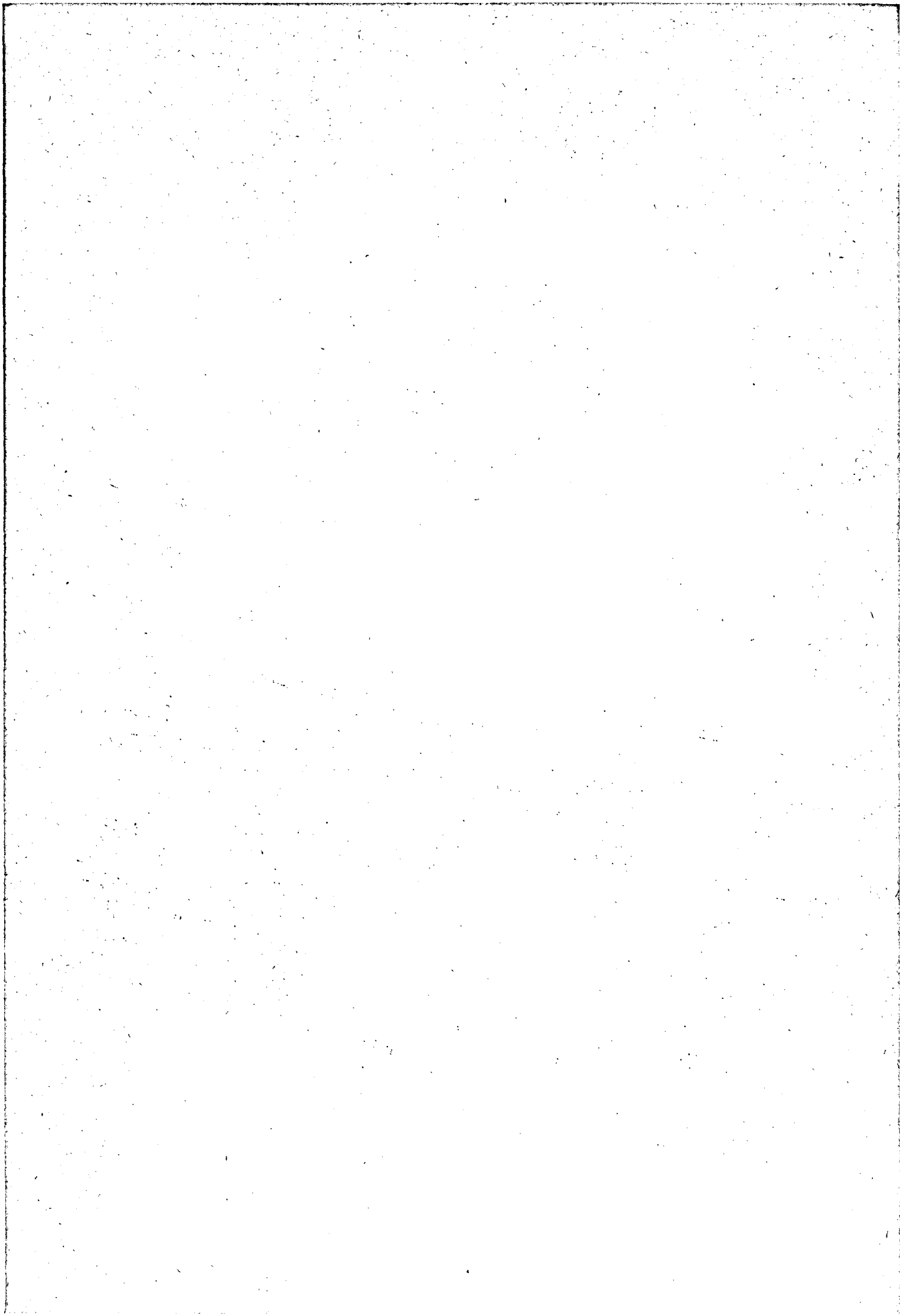
eerste programma (Waals)			aantal minuten
3 april:	Serie Jazz 1967	: B.B.King, concert te Chicago	40
4 april:	idem	: Nina Simone at the Village Gate	40
5 april:	idem	: Lucky Thompson	40
6 april:	idem	: Duke Ellington-Toots Thielemans	40
7 april:	idem	: Teddy Wilson-Benny Goodman-Dexter Gordon	40
10 april:	idem	: Otiss Spann met Muddy Waters	40
11 april:	idem	: "Les Guitars Unlimited"	40
12 april:	idem	: René Thomas met Jack Pelzer	40
13 april:	idem	: Duke Ellington-John Anderson Big Band	40
14 april:	idem	: Lionel Hampton-Lucky Thompson	40
			<hr/>
			400

derde programma (Waals)			aantal minuten
4 april:	Gerry Mulligan		30
14 april:	Harry Carney		30
			<hr/>
			60

verschillen Nederland-België

De totale voor jazzrubrieken beschikbare zendtijd bedroeg over een periode van veertien dagen voor de Vlaamse zenders 790 minuten en voor de Waalse 460 minuten. Dit houdt in dat voor de Belgische radiozenders bijna 10 uur per week voor vaste jazzrubrieken wordt uitgetrokken. Dit maakt het dan ook mogelijk dat in twee weken via de BRT jazzprogramma's zijn te beluisteren, die variëren van de oudste jazz (Otiss Spann, Muddy Waters) tot avant-garde (John Tchicai).

Hiertegenover hebben Hilversum I en II voor jazzrubrieken $2\frac{1}{4}$ uur beschikbaar. Wanneer ook de incidentele jazzuitzendingen worden meegerekend komt men op $3\frac{1}{4}$ uur (zie overzicht periode 2 t/m 15 april 1967 en specificatie in bijlage 1). Tellen we hier dan nog de "lichte jazz" van Hilversum III bij op (Swing Time en het trio Pim Jacobs) dan komt men aan bijna 4 uur. De vergelijking is dan echter niet meer helemaal zuiver, omdat eigen orkesten van de BRT niet zijn meegerekend. Maar ook dan nog is de conclusie dat over de Belgische zenders $2\frac{1}{2}$ maal zoveel jazz is te beluisteren als over de Nederlandse. Wanneer we de genoemde Belgische uitzendingen (alle rubriekuitzendingen) vergelijken met de Nederlandse rubriekuitzendingen en derhalve de incidentele programma's verwaarlozen, blijkt de Belgische radio driemaal zoveel rubriekzendtijd voor jazz ter beschikking te kunnen stellen als de gezamenlijke Nederlandse omroeporganisaties. Hierbij is dan in aanmerking te nemen dat België over een zender meer beschikt.

Kunnen de hoe dan ook opvallende verschillen worden verklaard uit een duidelijk grotere belangstelling voor jazz in België? Stellig niet, als we het aantal jazzclubs en hun activiteiten als graadmeter nemen. Zowel in België als in Nederland zijn veel jazzclubs, die regelmatig sessions organiseren. Evenementen als het driedaagse jazzfestival in Comblain-la-Tour of Bilzen zijn in Nederland weliswaar onbekend, maar het festival Roermond is in opkomst en de drie dagen Newport Festival 1966 in de Rotterdamse Doelen zijn een eclatant succes geworden.

De oorzaak van de verschillen zal moeten worden gezocht in het feit dat de jazz in het programmabeleid van de Belgische radio niet, zoals in Nederland, tot de "lichte muziek" wordt gerekend. Zowel de "Nederlandse" als de "Franse" afdeling kennen zelfstandige jazzsecties, die regelmatig van een toelichting voorziene programma-overzichten publiceren.

De situatie in Nederland laat zich duidelijk demonstreren aan de hand van het jaarverslag 1966 van de AVRO. Onder de kop "lichte muziek" wordt daarin op blz. 23 opgemerkt:

"Operettes, lichte opera's en musicals waren evenzeer hoekstenen in de programmabouw als Franse chansons, Latijns-Amerikaanse muziek, harmoniemuziek, Hongaarse muziek, jazz, salonmuziek, beat, volksmuziek, lichte muziek uit vroeger dagen en wat dies meer zai ....".

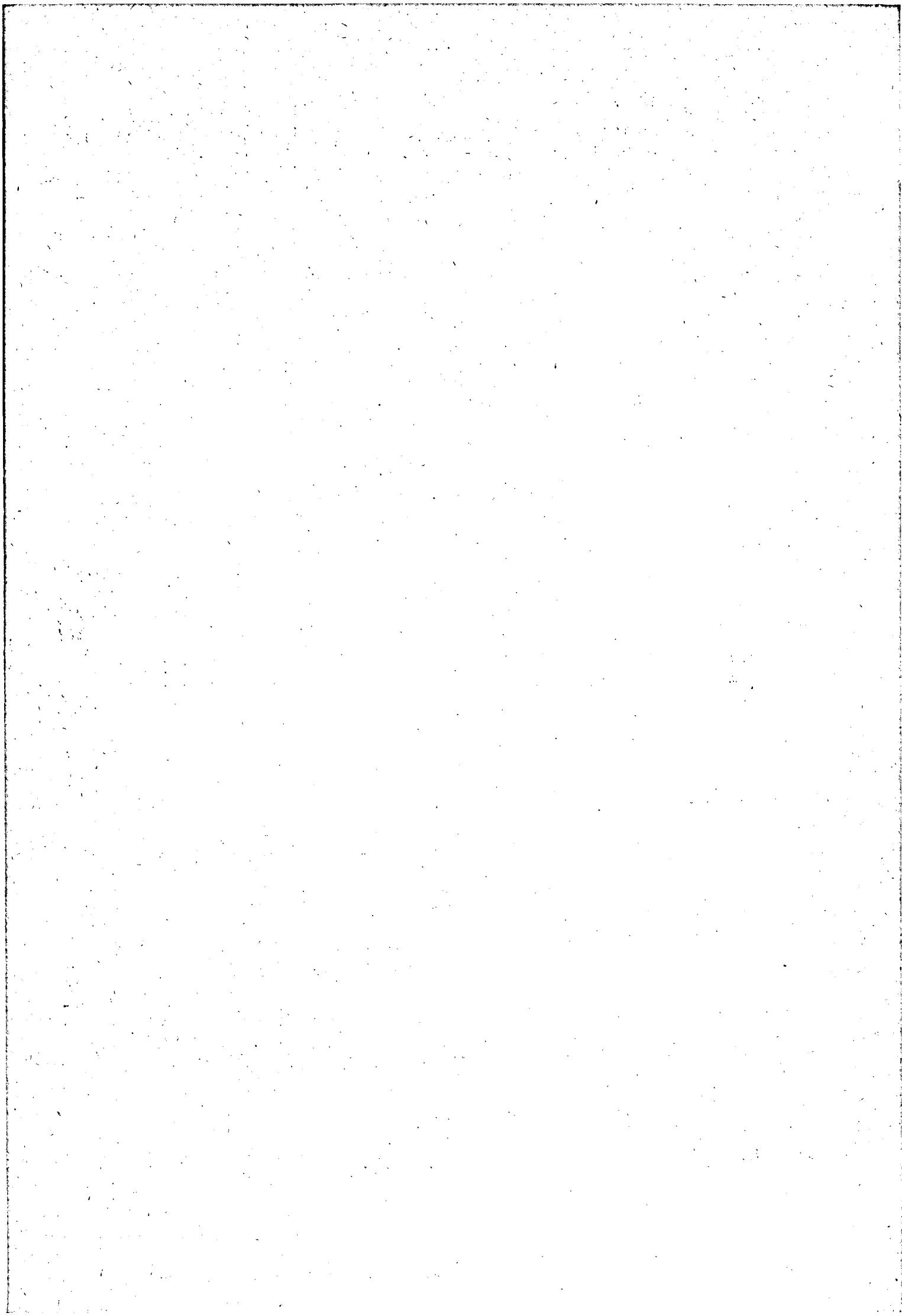
Jazz is echter niet de zoveelste schakering in de lichte muziek, maar een zelfstandige muziekvorm, die -om de rubricering in de jaarverslagen van de omroepverenigingen nu maar aan te houden- het karakter kan hebben van volksmuziek, ernstige muziek, gewijde muziek, lichte muziek enz. Wanneer jazz in de programma-opbouw principieel op één lijn wordt gesteld met harmoniemuziek of Hongaarse muziek kan het niet anders of de jazz blijft, om met Marshall Stearns te spreken, het stiefkind onder de kunsten.

Dit kan juist de laatste jaren te meer worden benadrukt nu de jazz, ondanks de beweerde dalende belangstelling, zich in vele stijlen en richtingen heeft vertakt en bovendien een belangrijke bron van impulsen is geworden voor andere genres. De kans dat een jazzliefhebber in een als jazz-programma aangekondigde uitzending iets van zijn gading aantreft, was twintig jaar geleden veel groter dan nu. Daar er bovendien op jazzgebied geen sprake is van enigerlei vorm van coördinatie tussen de omroeporganisaties, betekent dit in combinatie met de relatief geringe zendtijd dat bepaalde genres niet, of nagenoeg niet, aan bod komen.

invloed van "het bestel"

Maar er is nog een aspect, weliswaar niet noodzakelijkerwijs voortvloeiend, maar toch wel samenhangend met "het bestel": het achterblijven van de grote confessionele omroepverenigingen. Hier is reeds kritiek gerechtvaardigd wanneer we bijv. het beleid van de NCRV beoordelen aan de hand van de normen die deze vereniging zichzelf stelt. Bij herhaling wordt bij monde van de voorzitter betoogd dat zij zich niet in een sektarische hoek wenst te laten drukken. De opzet reikt verder dan het brengen van duidelijk religieus getinte uitzendingen. Men wil een "totaal-programma" brengen, dat niet alleen bestemd is voor de eigen kring, maar voor "het gehele volk". Hierbij sluit de gedachte aan dat, wanneer de omroeporganisaties die in hun totaliteit de belangrijkste stromingen in ons land vertegenwoordigen, elk vanuit hun gezichtshoek een "totaal-programma" brengen, in wezen veel meer het ideaal van een nationale omroep wordt verwezenlijkt dan het geval zou zijn bij één neutrale organisatie, die het gevaar van kleurloosheid in zich bergt.

Wanneer het de NCRV ernst is met haar streven naar een "totaal-programma", dan is het duidelijk dat een half uur jazz per veertien dagen op een ongunstig uur (en dit dan alleen gedurende de wintermaanden) + 20 minuten trio Pim Jacobs op Hilversum III toch wel beneden het minimum blijft. Inmiddels moet worden geconstateerd dat per 1 oktober a.s. de NCRV in het geheel

geen zendtijd meer voor een jazzrubriek ter beschikking heeft: men bezuinigde op wat organisatorisch onder "lichte muziek" valt.

Met enig verschil in nuance geldt hetzelfde voor de KRO. Een tweewekelijkse jazzuitzending van een half uur staat in geen verhouding tot wat deze omroeporganisatie bijv. aan opera en operette doet. Inmiddels blijkt ook de KRO het a.s. winterseizoen haar jazzrubriek op Hilversum I en II niet te hervatten.

resultaten sociologisch onderzoek

Een veelgehoorde weerlegging van de hierboven geuite kritiek bestaat uit een verwijzing naar de geringe belangstelling die er voor jazz zou bestaan. Hiervoor zou dan niet alleen aansluiting kunnen worden gezocht bij de cijfers van het luister- en kijkonderzoek, maar ook bij de resultaten van een in 1965 ingesteld voorkeursonderzoek onder radioluisteraars. Dit onderzoek is in opdracht van de NRU uitgevoerd door de Centrale voor Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek. De radioprogramma's werden in 25 categorieën verdeeld. De jazz kwam op de laatste plaats. Bij een soortgelijk onderzoek in 1966 kwam de jazz als één na laatste uit de bus. Alleen voor "kunstprogramma's" bleek nog minder interesse te bestaan. Conclusie: de jazzliefhebber heeft niets te klagen en krijgt "zelfs nog meer dan waar hij recht op heeft". Een onhoudbare redenering, die voorbijgaat aan de relatief geringe verschillen in belangstelling tussen de diverse gerichte programma's. Hierop komen we nog terug aan de hand van de resultaten van het onderzoek, die hier gedeeltelijk worden weergegeven.

voorkeur diverse muziekcategorieën

vraag: welke van de programma-typen zoudt U wel elke dag willen horen, welke enkele malen per week, welke eens per week en welke nooit ?

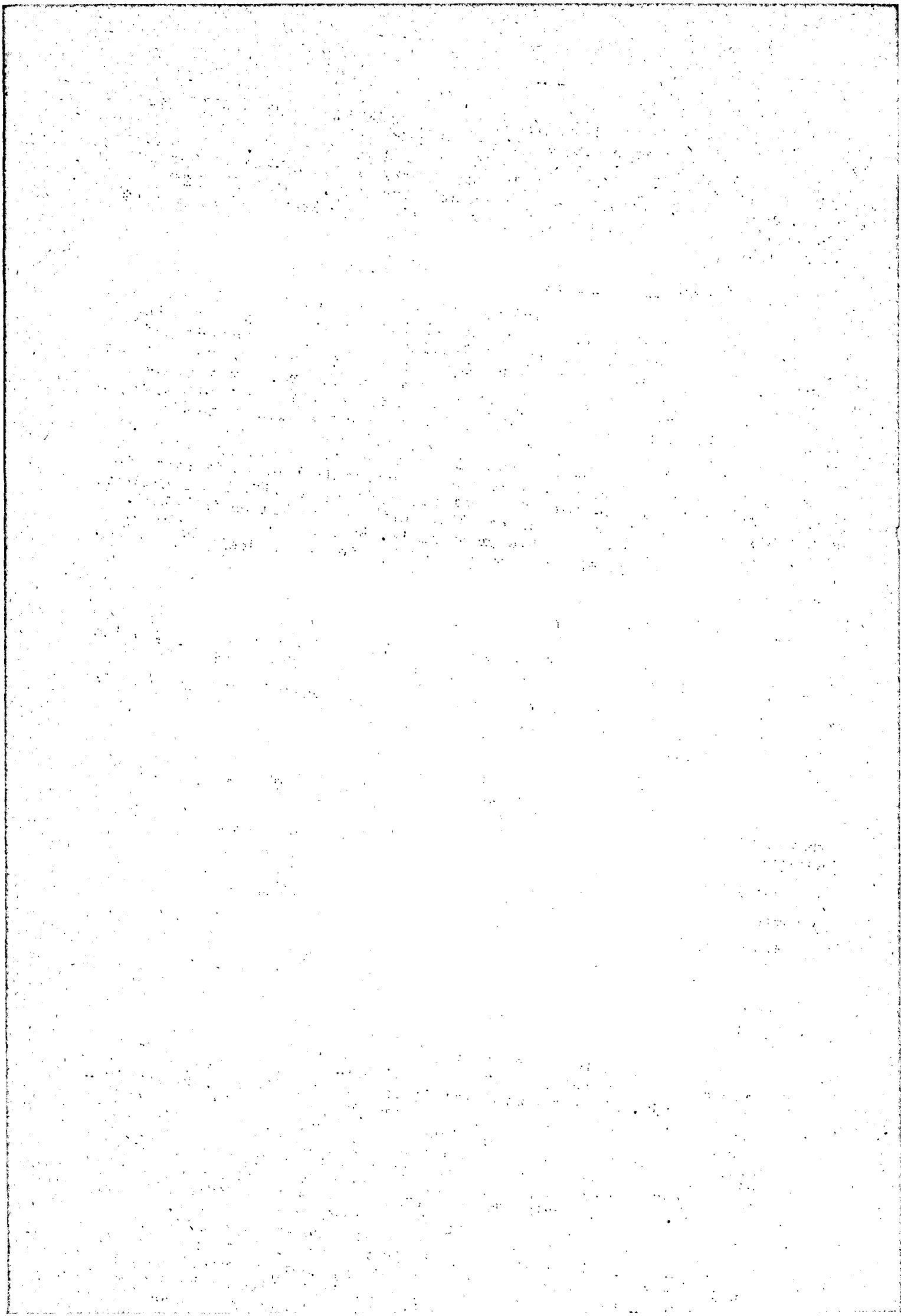
bron : mondelinge ondervraging representatieve steekproef Nederlandse bevolking van 15 jaar en ouder.

datum: oktober 1965.

	elke dag	enkele malen per week	eens per week	nooit	totaal	score
programma voor bedrijven	44%	30%	12%	15%	100%	68
tienermuziek	29%	22%	20%	29%	100%	50
operette	16%	26%	30%	28%	100%	43
klassieke muziek	15%	16%	32%	37%	100%	36
opera	5%	11%	36%	48%	100%	24
oude jazz	6%	14%	16%	64%	100%	21
moderne jazz	7%	10%	15%	68%	100%	19

Voor wie enigszins thuis is in de omroepwereld vormen deze cijfers geen verrassing. Ook voordat enquêtes en luister- en kijkonderzoeken werden ingesteld was bijv. de grote populariteit van programma's als Arbeidsvitaminen bekend. Dat ook tienermuziek, die voor 1967 vermoedelijk met een nog hogere score naar voren zou komen, zich in een grote belangstelling mag verheugen, zal evenmin opzien baren. Het aantal brieven dat op een bepaalde uitzending binnenkomt vormt voor de omroepverenigingen trouwens al jaren lang een redelijk betrouwbare norm, aan de hand waarvan de populariteit kan worden gemeten. Een belangrijk "voordeel" van deze interne informatie is bovendien dat men er naar eigen goeddunken gebruik van kan maken.

Zo gezien is de betekenis van de moderne wetenschappelijke methoden een tweeledige. Enerzijds komt wat de insider ongeveer wist of meende te weten nu in details en meer exact vast te staan, maar anderzijds -en dat is veel belangrijker- kunnen de resultaten, die geleidelijk aan in de openbaarheid komen, niet meer worden genegeerd. Zo doet het gevaar van "de dictatuur der cijfers" zijn intrede.

Aan de hand van de jaarverslagen van de omroepverenigingen kunnen wij (nog ?) niet zeggen dat het uit de luister- en kijkonderzoeken verkregen cijfermateriaal als sacrosanct wordt gehanteerd. De AVRO blijkt het meest aan de wensen van "het publiek" tegemoet te komen. Deze organisatie besteedde in 1966 21,9 % van haar zendtijd voor Hilversum I en II aan ernstige muziekprogramma's en 42,2% aan lichte muziek. Een indeling naar de drie programma-hoofdtaken geeft (inclusief Hilversum III) voor 1966 het volgende beeld:

culturele taak	27,9%
informatieve taak	16,9%
verstrooiende taak	55,2%

Bij de andere omroepverenigingen ligt het accent sterker op de culturele taak. Blijkens het jaarverslag van de NCRV over 1965 is voor ernstige en lichte muziek via Hilversum I en II resp 33,02 % (ruim 16 uur per week) en 25,60% (12 uur per week) van de zendtijd uitgetrokken. Cijfers, die duidelijk niet aansluiten bij de voorkeur van het publiek.

In een zeer lezenswaardige beschouwing trekt drs. L.A. van der Linden in Economisch-Statistische Berichten van 26 juli 1967 echter aan de hand van diverse voorbeelden de volgende conclusie:

"De officiële omroepwereld betreft langzamerhand de uitkomsten van steekproefonderzoekingen bij de bepaling van het beleid. Dit leidt tot een programmabeleid dat beter rekening houdt met de wensen van het publiek. De "commerciële" omroep is daarbij gangmaker geweest."

Ook op jazzgebied is er een voorbeeld te noemen. Een jazzrubriek kon voor de televisie niet worden gehandhaafd omdat de kijkdichtheid te gering was.

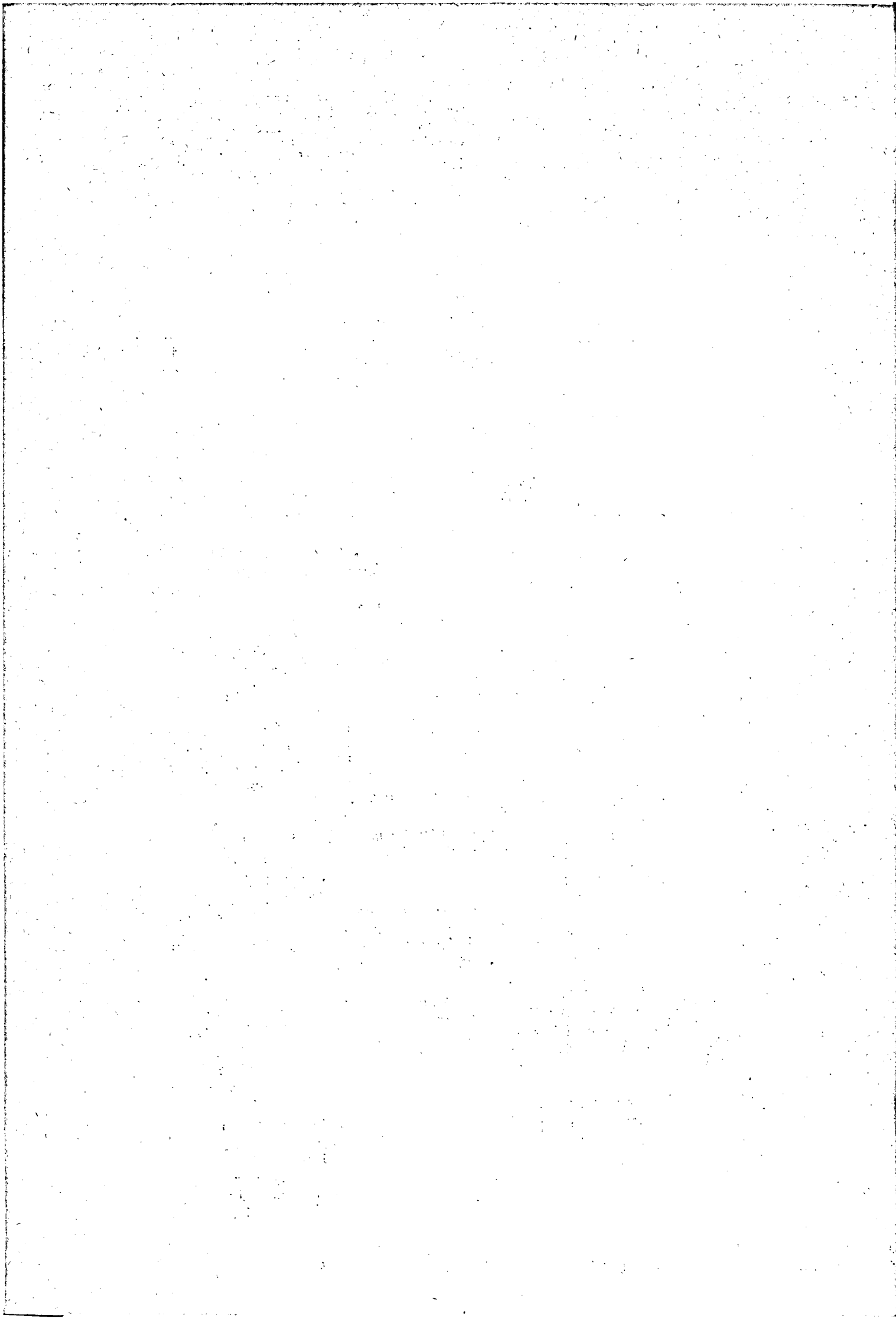
Er is voor de minderheidsgroepen dus alle aanleiding de gang van zaken nauwkeurig te volgen. Niet dat zij of wie dan ook er tegen zouden zijn dat rekening wordt gehouden met de wensen van het publiek. Maar er is duidelijk de tendens dat, ondanks (of juist door ?) de uitgebreide ontvangstmogelijkheden op het gebied van de lichte muziek (Veronica, Caroline, Hilversum III) de culturele minderheden nog terrein zullen verliezen. Want in ons huidig omroepbestel zal elke grotere zendgemachtigde, ook via de "oude zenders", trachten een zo groot mogelijke belangstelling te trekken. Hilversum I en II zullen dus naast elkaar "totaal-programma's" blijven brengen, ondanks alle reeds aanwezige en nog komende al dan niet legale popzenders. Tegenover een "Light Program" staat geen "Third Program".

Voor wat betreft de jazz constateerden we reeds dat de toename van zendtijd voor radio en televisie niet een vermeerdering van het aantal radio-jazzprogramma's tot gevolg heeft gehad. In feite dus een relatieve achteruitgang. Maar ook is de mogelijkheid van een absolute achteruitgang zeker niet denkbeeldig. De uitbreiding van het aantal zendgemachtigden per 1 oktober a.s. werkt de verbrokkeling in de hand. De grote omroeporganisaties zullen bepaalde programma's moeten laten vallen. Alle vier gaan zij dan ook, de een meer de ander minder, op de jazz "bezuinigen", zonder dat daarvoor elders voldoende compensatie wordt gevonden. Wij komen hierop nog in bijzonderheden terug.

De intrede van de reclame vormt nog een extra-stimulans, zoal niet een noodzaak, ook voor Hilversum I en II een zo groot mogelijk aantal luisteraars te trekken 1). Welke genres hieraan dienstbaar zijn staat nu wel tot in decimalen nauwkeurig vast. Alles tezamen een somber perspectief, maar wel de logische consequentie van een omroepbeleid waaraan geen rationeel systeem ten grondslag ligt.

Wanneer we nu het cijfermateriaal van de enquête wat nauwkeuriger bezien, valt o.m. het geringe verschil in "score" op tussen opera en jazz. Het aantal aanhangers van opera en jazz die hun favoriete muziek elke dag wensen te horen, loopt zelfs nauwelijks uiteen. Met de constatering dat de jazz van alle programmacategorieën op de laatste plaats komt, is men dan ook op zijn minst onvolledig. Men zal in zijn oordeel ook de relatief geringe

1) Dit aspect heeft overigens ook de volle aandacht van de omroeporganisaties. Men wenst daarom op Hilversum I en II de reclame te beperken tot tijdstippen vóór en na de nieuwsuitzendingen.

verschillen met andere kunstuitingen, die wel erkenning hebben gevonden, moeten betrekken. Wie er mee instemt dat de geringe belangstelling die er kennelijk voor opera bestaat, geen aanleiding behoort te zijn deze kunstvorm een volwaardige plaats in het programmabeleid te onthouden, zal voor de jazz niet tot een andere conclusie kunnen komen. En als men de jazz onder de dictatuur van de cijfers zou willen laten doorgaan, zou men zelfs kunnen stellen dat, op basis van de hierboven gepubliceerde resultaten, de oude jazz bijv. rond 60% van de voor klassieke muziek uitgetrokken zendtijd toekomt .... Men vergelijk de "score" voor beide rubrieken.

Er zijn dan ook geen steekhoudende argumenten aan te voeren die duidelijk kunnen maken waarom de jazz, anders dan in België en ook Duitsland, een zelfstandige plaats in de programma-opbouw zou moeten worden onthouden.

-----

j a z z v i a t e l e v i s i e

Hoeveel zendtijd besteden de Nederlandse omroeporganisaties aan jazz via de televisie? Gemeten over een periode van 15 weken (3 december 1966 t/m 18 maart 1967) viel voor Nederland 1 en 2 gezamenlijk $6\frac{1}{4}$ uur te noteren of gemiddeld 25 minuten per week. Een resultaat dat de jazzliefhebber niet tot enthousiasme zal brengen. Hierbij moet dan wel worden bedacht dat voor een redelijke beoordeling een vergelijking met andere soorten muziek zal moeten worden gemaakt. Ook klassieke muziek haalt nog geen gemiddelde van 50 minuten per week, terwijl liefhebbers van opera en operette slechts gedurende 35 minuten aan hun trekken komen. Van een relatieve achterstelling van de jazz via de televisie kan dan ook niet worden gesproken. Ook een vergelijking met de situatie in de ons omringende landen voert niet tot een andere conclusie, zoals blijkt uit onderstaande overzichten.

overzicht Nederland 1 en 2

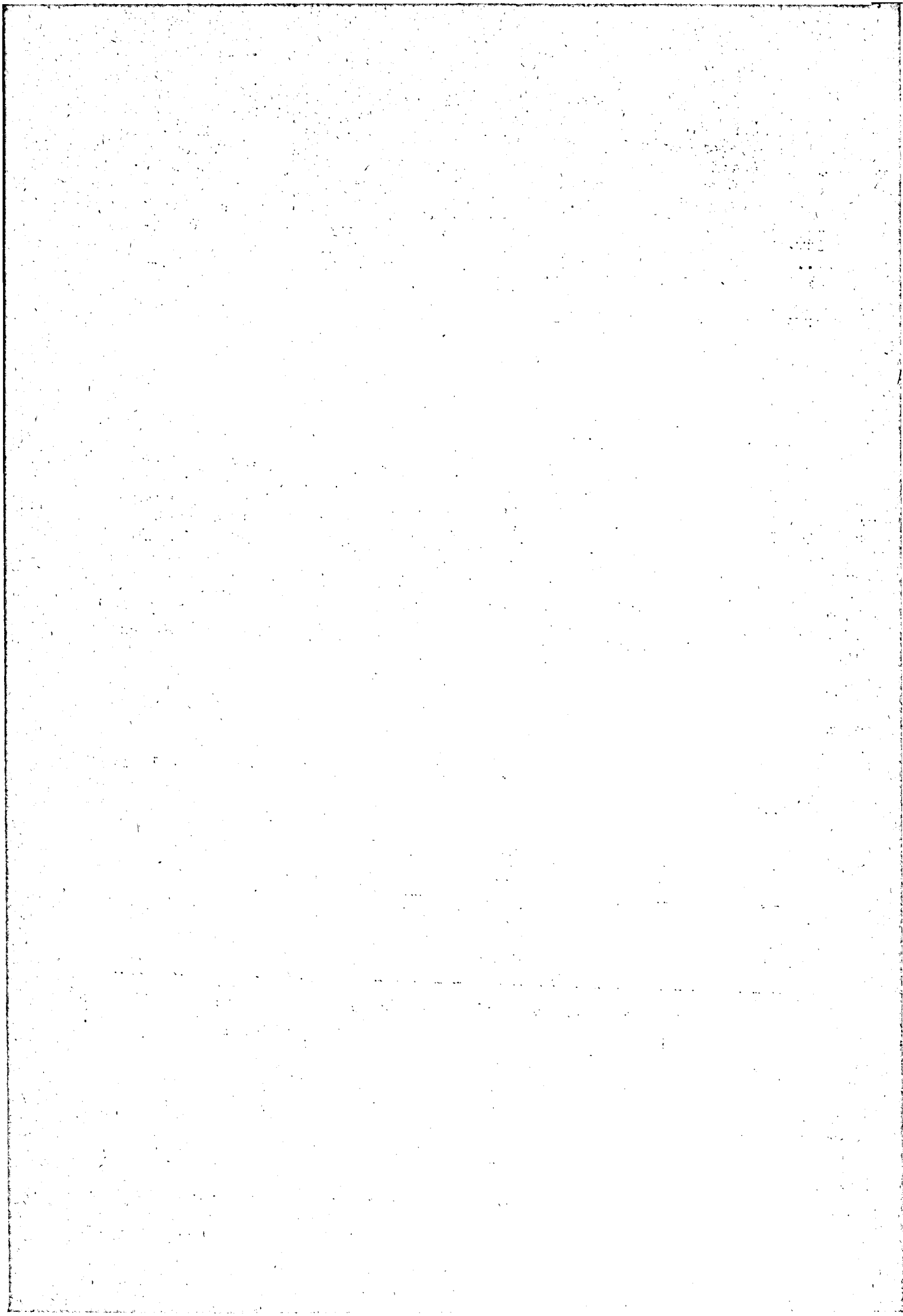
j a z z p r o g r a m m a ' s i n m i n u t e n p e r 1 5 w e k e n

	Ned.1 aantal uitz.		Ned.2 aantal uitz.		Totaal aantal uitz.	
NCRV	—	—	120	7	120	7
VPRO	75	2	30	1	105	3
VARA	20	1	75	2	95	3
KRO	—	—	30	1	30	1
AVRO	25	1	—	—	25	1
Totaal	120	4	255	11	375	15
	of		of		of	
	2 uur		$4\frac{1}{2}$ uur		$6\frac{1}{4}$ uur	

-----
 vergelijking met het buitenland van enkele programmasoorten in uren per 15 weken

	jazz	klassiek	opera/operette
Duitsland 1	$4\frac{1}{4}$	$12\frac{3}{4}$	10
Duitsland 2	1	3	$10\frac{3}{4}$
Duitsland 3	5	27	$3\frac{1}{2}$
België (Vlaams)	$2\frac{1}{4}$	7	$13\frac{1}{4}$
België (Waaals)	$2\frac{1}{4}$	3	$4\frac{1}{4}$
Nederland 1	2	4	4
Nederland 2	$4\frac{1}{4}$	9	$5\frac{1}{4}$

Evenals in het overzicht "jazz via radio" zijn ook in bovenstaande becijfering de omroepverenigingen vermeld in volgorde van de aan jazz bestede zendtijd (zie specificatie bijlage 2). Er zijn enkele markante verschillen.

De NCRV, duidelijke hekkensluis bij de radio, blijkt bij de televisie op de eerste plaats te komen. "Djës zien" is kennelijk minder bezwaarlijk dan er alleen maar naar luisteren. Dat alle jazzuitzendingen van de NCRV in de onderzochte periode op het tweede net plaatsvonden moet aan toeval worden toegeschreven. "Jazz met Jacobs" wordt ook op het eerste net gepresenteerd. Hetzelfde is het geval geweest met "Jazz from the swingin' era", een serie die in het komende seizoen zal worden voortgezet. De verwachting lijkt gerechtvaardigd dat de NCRV-televisie de jazzliefhebber aanmerkelijk gunstiger gezind blijft dan de NCRV-radio.

Dat de VPRO, ondanks haar aanzienlijk mindere zendtijd, op de tweede plaats komt, bevestigt wat wij reeds eerder bij de bespreking van "jazz via radio" hebben vastgesteld.

Opmerkelijk is de derde plaats van de VARA. Hier is echter geen toeval in het spel. Het drietal in een periode van 15 weken gesignaleerde uitzendingen komt ongeveer overeen met het jaartotaal voor 1966, dat 9 bedroeg (5 voor eerste en 4 voor tweede net).

Eveneens opvallend is de laatste plaats van de AVRO, die op de televisie in feite in het geheel geen aandacht besteedt aan jazz. De gesignaleerde 25 minuten hebben betrekking op een optreden van de Dutch Swing College Band in de serie "Klankklaar Nederlands", die normaliter wordt gevuld door het orkest Malando, de zangeres Conny van den Bos c.s.

De kijkdichtheid van jazzprogramma's op Nederland 1 bedroeg van 19.00 tot 20.00 uur 15% (algemeen gemiddelde 29%), van 20.00 tot 21.00 uur 28% (44%), van 21.00 tot 22.00 uur 10% (41%) en na 22.00 uur 11% (32%). Hierbij dient te worden bedacht dat 1% overeenkomt met 70.000 kijkers. Voor 1967 is dit iets te laag, voor 1965 iets te hoog.

Het waarderingscijfer was 6,4; het algemeen gemiddelde 7,1. En 92% van de televisieprogramma's kwam hoger uit dan 6,4. De jazz stond bij dit waarderingsonderzoek niet op de laatste plaats. Die viel toe aan de politieke uitzendingen.

Voor Nederland 2 bedroeg de kijkdichtheid voor jazz 2%, bij een algemeen gemiddelde van 9%.

kijkonderzoek Nederland 1

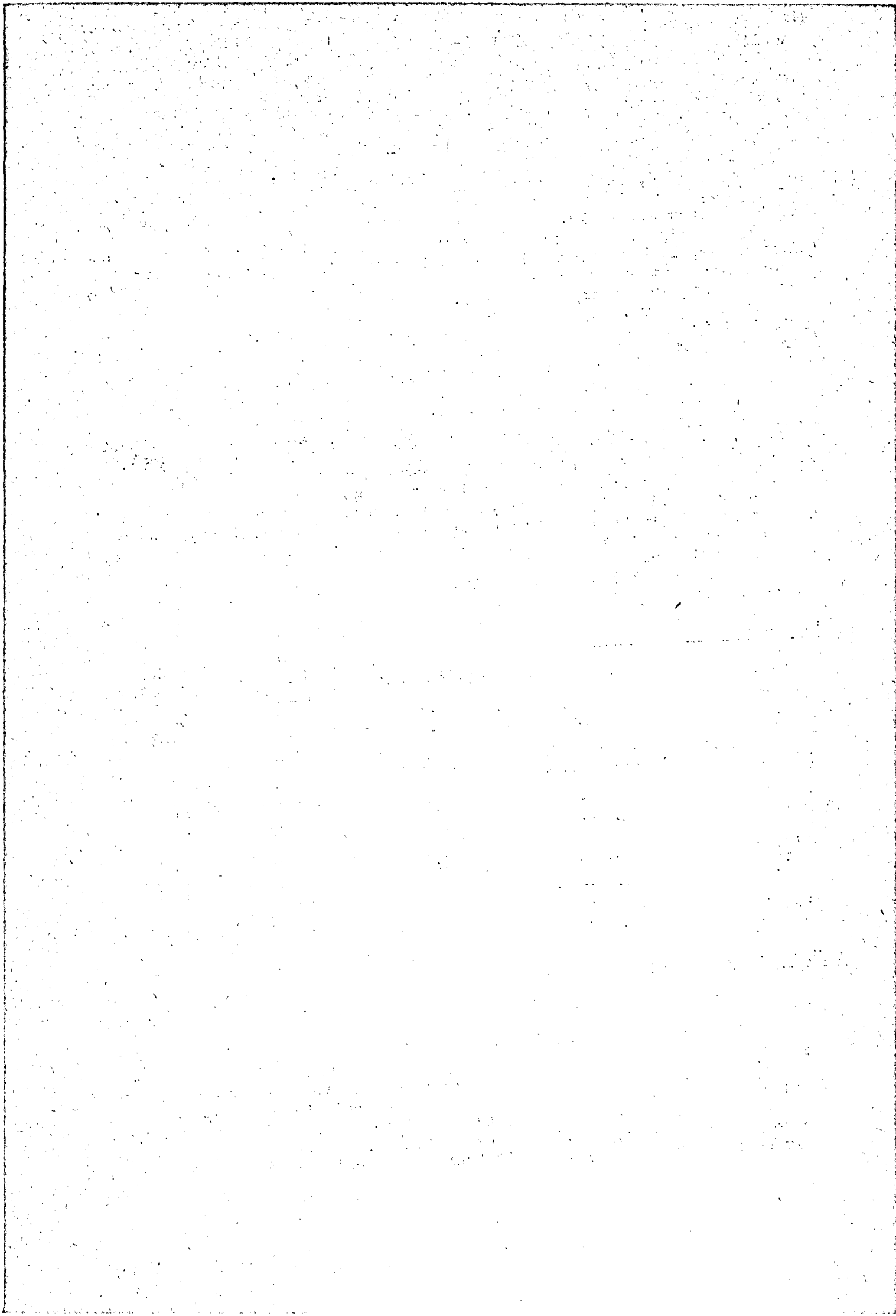
programma	uur	kijkdichtheid	gemiddelde voor jazz	algemeen gemiddelde
Jazz 625	22.00-22.25	10,3%	11%	32%
Jazz 625	21.45-22.10	14,3%	10-11%	41-32%
vier uitzendingen "Djës zien"	wisselende tijdstippen	12,7%		
Nina Simone	21.20-22.00	30,6%	10%	41%
Nina Simone	21.50-23.05	24,3%	11%	32%
Jazzconcours Loosdrecht	21.15-22.55	14,7%	10%	32%
Jazz uit de States	19.30-19.56	17,8%	15%	29%
Boy's Big Band en de Maskers	20.45-21.05	24,7%	28%	44%

kijkonderzoek Nederland 2

Voor wat betreft Nederland 2 kunnen de volgende incidentele gegevens worden vermeld:

De Josh White-serie (NCRV), die samenviel met het journaal op Nederland 1, bracht het vaak niet verder dan ruim 1%. Lionel Hampton (VARA, 21.20 - 22.10 uur) kwam op 3,1% met daarop aansluitend 4,4% voor Achter het nieuws, terwijl Stiefbeen op het eerste net een kijkdichtheid had van 66,2%.

Jazz met Jacobs deed het in 1967 op het tweede net niet zo slecht. De uitkomsten (2,7 en 3,8%) liggen boven het gemiddelde voor jazz (2%). Een uitzending van de VPRO, Jazz uit Haarlem, bracht het niet verder dan 0.7%.

Op het eerste net was juist The fugitive begonnen (73%!). In februari 1967 had Jazz 625 een kijkdichtheid van 1,3% (samenloop met journaal op Nederland 1). Ook toen fungeerde The fugitive als de grote trekpleister. De Teleac-cursus bracht het die avond niet verder dan 0,2% ... De kijkdichtheid op Nederland 2 wordt, zoals bekend, sterk beïnvloed door de populariteit van het programma op het eerste net. Ook krijgen programma's waarvoor doorgaans weinig belangstelling bestaat soms een relatief hoge kijkdichtheid, wanneer ze gunstig worden geplaatst, bijv. tussen twee populaire uitzendingen.

-----

s a m e n v a t t i n g e n s u g g e s t i e s

Er kan worden gesproken van een principiële achterstelling van de jazz in het radio-omroepbeleid. Dat de jazz nog steeds een onderdeel vormt van de secties lichte muziek is een anachronisme en houdt een miskenning in van de jazz als zelfstandige muziekvorm. Men vergelijk de situatie in België en ook die in Duitsland, welke laatste verder onbesproken bleef.

Toch is dit niet de enige factor, waaruit het verschil in zendtijd met bijv. België kan worden verklaard. Ook bij de bestaande behandeling van de jazz zou het mogelijk zijn geweest dat de Nederlandse omroeporganisaties via de radio meer aandacht aan jazz waren gaan besteden. De radio-zendtijd breidde zich uit (Hilversum III), terwijl ook de aanwezigheid van twee televisieprogramma's de mogelijkheid van meer gerichte radio-uitzendingen met zich bracht. Dat dit voor wat betreft de jazz achterwege bleef is te verklaren uit de onvoldoende programma-coördinatie, die o.m. met zich brengt dat via Hilversum I en II, ook gedurende de avonduren, twee nagenoeg gelijkwaardige programma's naast elkaar blijven voortbestaan. De verbodskeling van de zendtijd per 1 oktober a.s. door uitbreiding van het aantal zendgemachtigden zal de programma's voor de minderheidsgroepen nog verder in de verdrukking brengen. Dit alles wordt nog geaccentueerd door de toename van stijlen en richtingen op jazzgebied, waardoor juist een uitbreiding van zendtijd voor jazzmuziek gewenst zou zijn. Een belangrijke factor is ook de negatieve instelling van de beide grote confessionele omroeporganisaties.

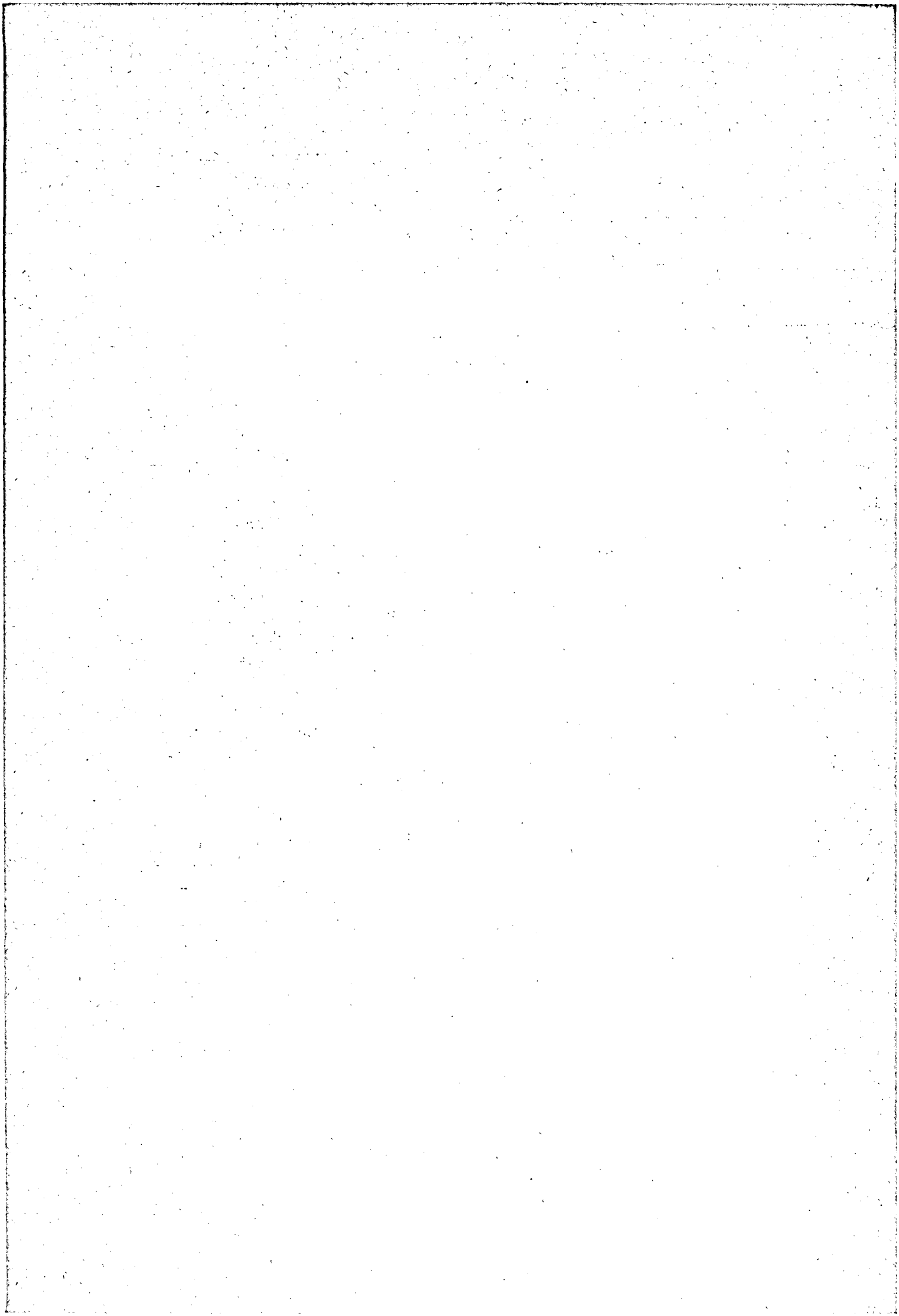
Bij de televisie kan niet van een achterstelling van de jazz worden gesproken. Beter is het te zeggen dat zowel klassiek, opera als jazz enz. in een op zichzelf niet onredelijke verhouding gelijkelijk worden verwaarloosd. Kennelijk moet men over drie netten beschikken om hierin enigszins verandering te brengen (zie de gegevens over Duitsland in het overzicht).

Uit de resultaten van het luister- en kijkonderzoek, alsmede uit andere in opdracht van de NRU/NTS ingestelde onderzoeken, blijkt in het algemeen dat de belangstelling voor jazz gering is. In de lijst van rubrieken eindigt de jazz meestal op de laatste of één na laatste plaats. Bij de consequenties die hieruit voor het programmabeleid voortvloeien dient echter in aanmerking te worden genomen dat de verschillen met andere evenmin populaire genres (genoemd werden "klassiek" en opera) relatief veel kleiner zijn dan in het algemeen wordt verondersteld.

suggesties

1e Een kwalitatieve verbetering van de jazzprogramma's op de radio zou kunnen worden verkregen wanneer men de activiteiten op dit terrein zou coördineren. De omroeporganisaties zouden zendtijd moeten inbrengen, die wordt "beheerd" door de samenstellers van jazzprogramma's. Hierdoor wordt een meer evenwichtige programma-opbouw mogelijk, die enerzijds doublures voorkomt en -wat nog belangrijker is- er anderzijds toe bijdraagt dat momenteel zelden of nooit aan bod komende aspecten van de jazz kunnen worden belicht.

Wanneer men naar precedënten zoekt: ook IKOR, RKK en CVK geven programma's

in door hen gezamenlijk ingebrachte zendtijd. Schoolradio-uitzendingen worden door de NCRV in samenwerking en coördinatie met de KRO voorbereid. Voor het eerst in de geschiedenis van de Nederlandse omroep zal in het komende seizoen een co-productie op het scherm worden gebracht, waarin samenwerken KRO, IKOR/CVK, NCRV en VPRO.

2e Los hiervan, maar liefst in combinatie met de suggestie hierboven, zouden wij de NCRV en KRO willen voorstellen de voor jazz beschikbare zendtijd te brengen op een half uur per week op Hilversum I of II en dan gedurende het gehele jaar. In het kader van het "totaal-programma", dat ook deze omroeporganisaties hebben te brengen, lijkt dit een redelijke suggestie.

wijzigingen per 1 oktober 1967

Dat het zo ver nog lang niet is blijkt uit de per 1 oktober a.s. te verwachten situatie. De volgende veranderingen zijn te melden.

De KRO en NCRV zullen hun jazzrubrieken op Hilversum I en II niet hervatten. AVRO's Jazz-spectrum zal in plaats van een wekelijkse een veertiendaagse rubriek worden. De VARA brengt op zaterdagmiddag Radio Jazz Magazine van 35 op 20 minuten. Dat dit lot nu juist de jazzuitzending met de hoogste luisterdichtheid moet overkomen, is wel zeer teleurstellend. Hiermee samenhangend verandert ook de veertiendaagse aflevering van Jazz Magazine op woensdagavond van karakter. Deze zal nu, zoals voorheen op zaterdagmiddag het geval was, in het teken staan van "de jazz in al zijn vormen!". Ten slotte blijkt de zendtijd van Jazz Rondo (VPRO) helaas weer te worden teruggebracht tot 20 minuten.

Tegenover deze verminderingen van zendtijd staan de volgende uitbreidingen.

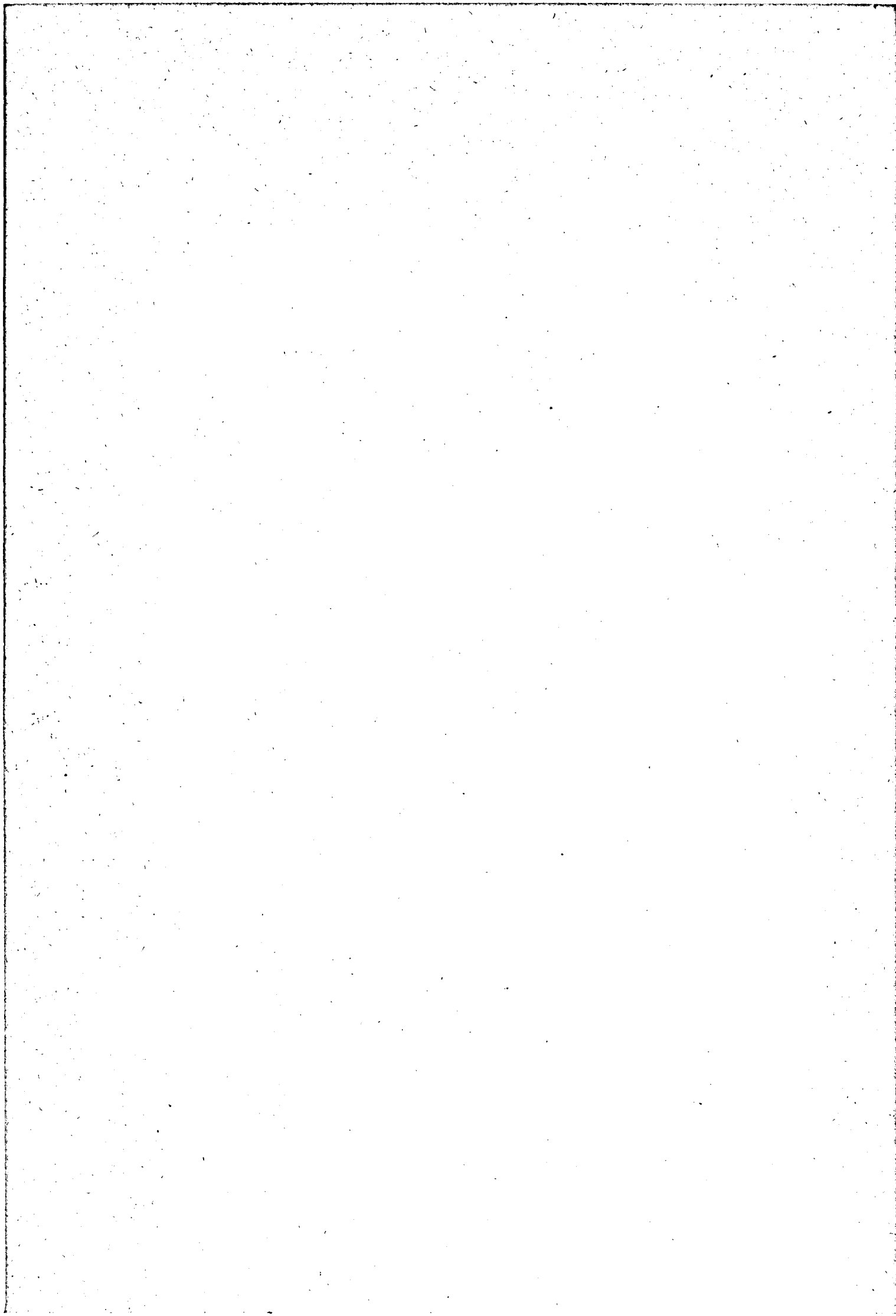
De NRU, die per 1 oktober een volwaardige plaats in het omroepbestel verkrijgt, zal 's zaterdagniddags een half uur instructieve jazzprogramma's brengen, gewijd aan de geschiedenis van de jazz. Ook de TROS, die per 1 oktober haar intrede doet als z.g. C-omroep, blijkt de jazz welwillend gezind te zijn. Ondanks de beperkte zendtijd zullen elke maand een half uur sessions en een half uur platenprogramma's worden uitgezonden. Bovendien zal om de veertien dagen het trio Pim Jacobs een uitzending van een kwartier krijgen.

Op basis van de ons op dit moment ter beschikking staande gegevens gaan zich dus de volgende veranderingen voordoen.

jazzrubrieken per veertien dagen via Hilversum I en II

	a a n t a l m i n u t e n		
	was	wordt	verschil
VARA	100	70	-30
AVRO	100	60	-40
VPRO	60	40	-20
NRU	--	60	+60
TROS	--	45	+45
KRO	30	--	-30
NCRV	30	--	-30
Totaal	320	275	-45
Per week	2 u 40 min.	2¼ u	

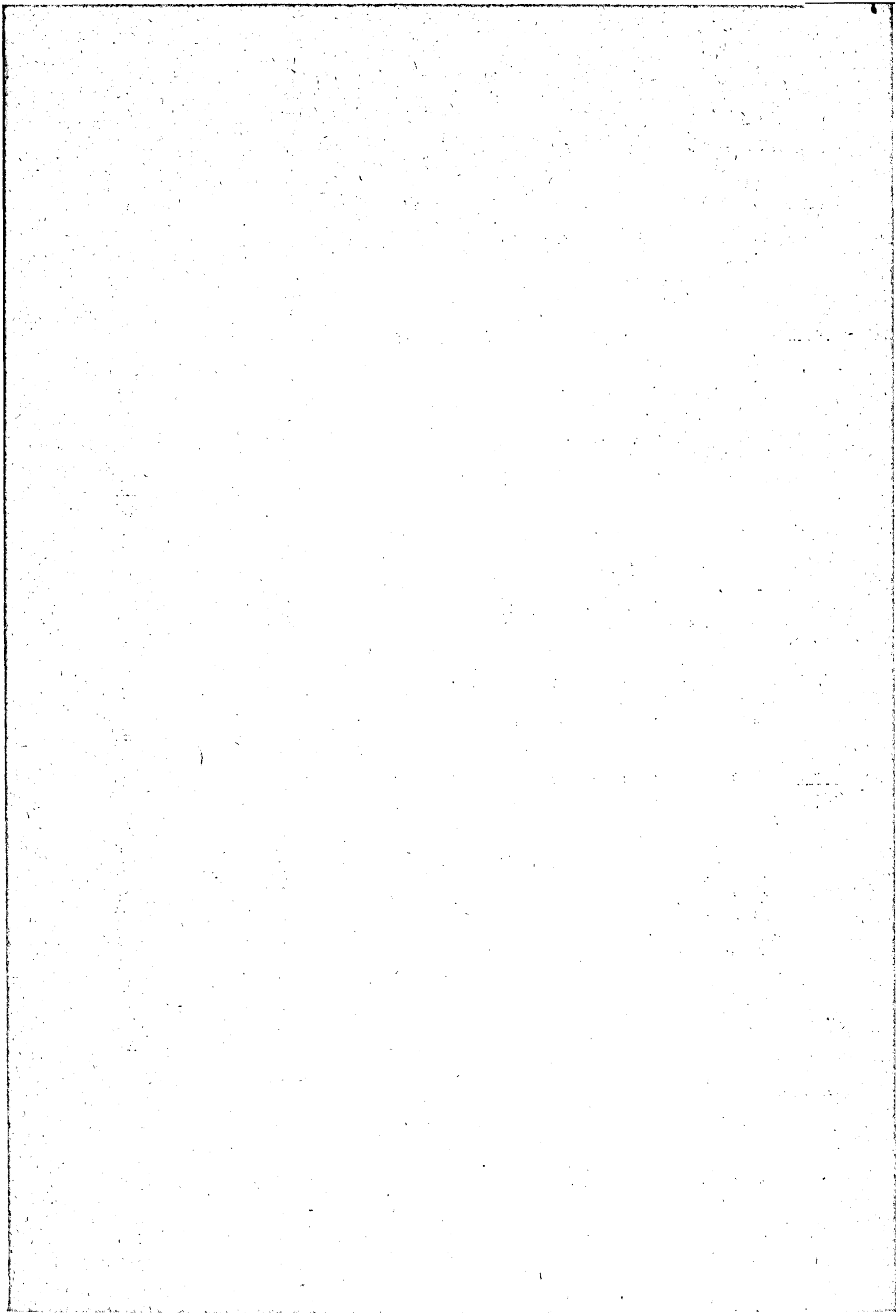
Al met al komt de rubriekzendtijd voor jazz via Hilversum I en II per veertien dagen drie kwartier lager uit dan verwacht mocht worden. Wat Hilversum III betreft valt nog te melden dat de VARA de uitzending Rhythm and blues vervangt door een wekelijks programma met popjazz, getiteld Er-Jee-Em-Drie. Ook Swing-time van de KRO zal wekelijks worden uitgezonden. Geïnteresseerden met een werkkring zonder draagbare radio zijn bij dit alles overigens niet gebaat.

BIJLAGE 1

specificatie in aanmerking genomen jazzprogramma's

	aantal minuten
<u>1947</u> (eerste twee programmaweken in januari)	
VARA: Amsterdamse Jazz Sociëteit	50
AVRO: Wat weet U van jazz ?	30
Uit de discotheek van de D.S.C.	<u>15</u>
	<u>90</u>
<u>1952</u> (eerste twee programmaweken in januari)	
VARA: Sidney Bechet	15
U.S.A.-Cabaret	30
Josh White	20
AVRO: Jazz Sociëteit	30
Moderne jazz in Engeland	25
VPRO: King Oliver	15
Louis Armstrong	<u>15</u>
	<u>150</u>
<u>1957</u> (eerste twee programmaweken in januari)	
VARA: Dutch Swing College	25
U.S.A.-Cabaret	25
AVRO: Winnaars Avro-jazzcompetitie	30
Jazz Sociëteit	35
Kid Ory	25
Erroll Garner	10
VPRO: Moderne jazz, Pim Jacobs en Herbie Man	30
KRO : Rhythm and blues	20
Jazz for people who hate jazz	<u>20</u>
	<u>220</u>
<u>1962:</u> (eerste twee programmaweken in januari)	
VARA: Barney Kessel	10
Jazz Magazine	35
Down Town Jazzband	25
Radio Jazz Club	60
Boy's Big Band	20
Pim Jacobs	20
AVRO: Swing Expres	40
Jazz Sociëteit	30
Rob Madna	20
KRO : Jazz Expres	35
NCRV: Hangmat	30
Chet Baker	10
Jazz Club	<u>10</u>
	<u>345</u>
<u>1967:</u> (2 t/m 15 april)	
VARA: Radio Jazz Magazine	125
Boy's Big Band	25
Modern Jazz Quartet	10
AVRO: Jazz-spectrum	55
Collage (Holland Festival)	20
Dutch Swing College Band	15
VPRO: Jazz Rondo	40
Carl Schulze	15
KRO : Jazzmuziek	30
Cees Smal	20
NCRV: Jazz en blues	<u>35</u>
	<u>390</u>

BIJLAGE 1 (vervolg)

	aantal minuten
<u>1967</u> (21 mei t/m 3 juni 1967)	
VARA: Radio Jazz Magazine	110
Paul Ruys Combo	30
Fire House Five + 2	15
AVRO: Jazz-spectrum	40
Rits, on'ooddel jazzdiscussie	20
VPRO: Jazz Rondo	40
	<u>255</u>

1967 (11 juni t/m 24 juni)

VARA: Radio Jazz Magazine	120
AVRO: Jazz-spectrum	100
VPRO: Jazz Rondo	60
Misja Mengelberg	15
	<u>295</u>

Voor 1967 zijn niet in aanmerking genomen Earl Bostic, Leslie Cool, NewOrleans Seven, Dixieland Seven en Beale Street Jazzband. De drie laatstgenoemde ensembles zijn niet meegeteld in verband met het uitgevoerde repertoire.

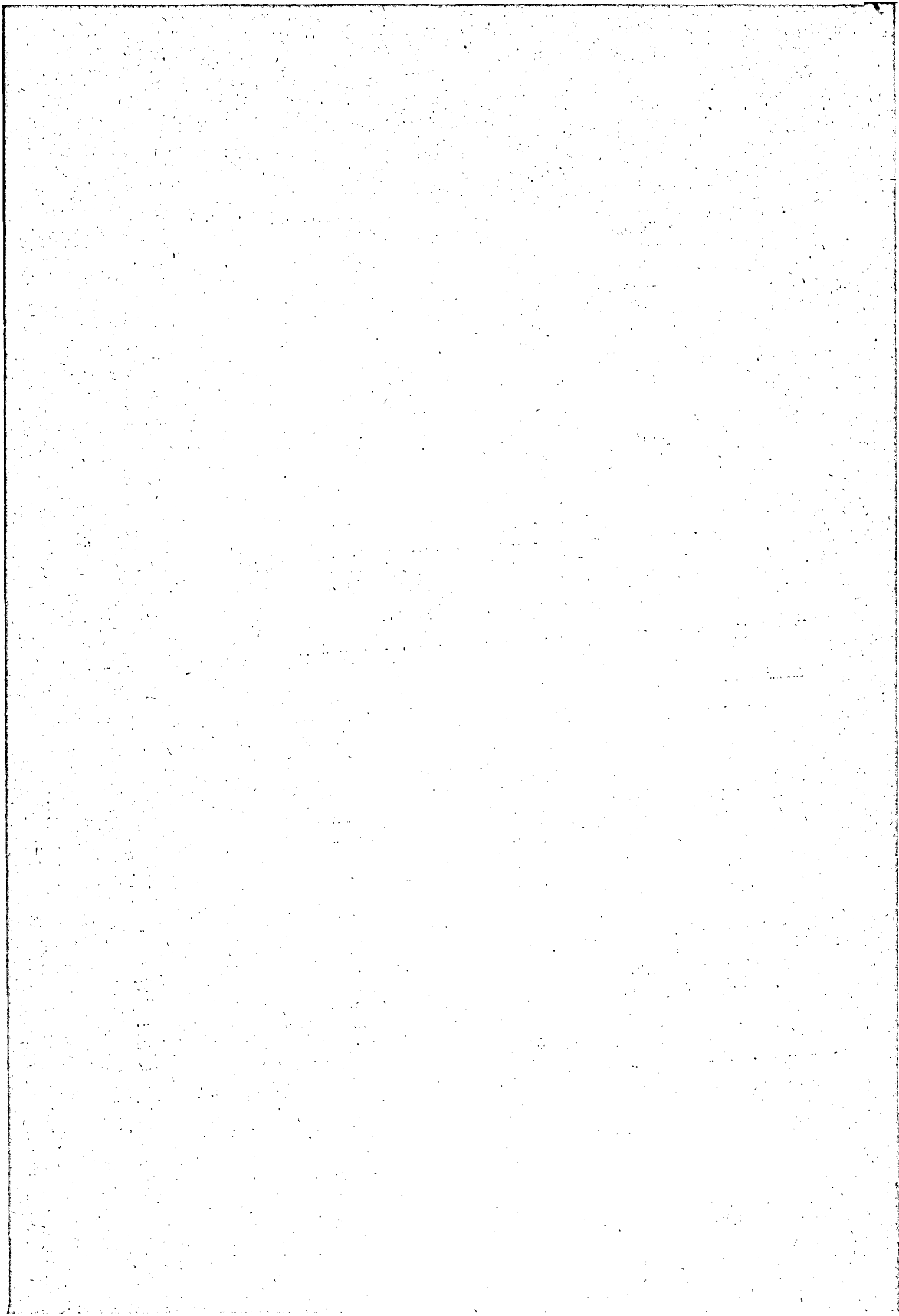

BIJLAGE 2

specificatie in aanmerking genomen televisieprogramma's op Nederland 1 en 2

	aantal uitzendingen	a a n t a l m i n u t e n	
		Ned. 1	Ned. 2
NCRV: Serie Josh White	4	--	50
Serie Jazz met Jacobs	3	--	70
VPRO: Serie U.S.A. Jazz Scene	2	75	--
Jazz uit Hearlem	1	--	30
VARA: Boy's Big Band met de Maskers	1	20	--
Uitreiking Wessel Il- cken Prijs	1	--	25
Lionel Hampton	1	--	50
KRO : Serie Jazz 625	1	--	30
AVRO: Dutch Swing College	1	25	--
	<u>15</u>	<u>120</u>	<u>255</u>

-----

suggesties op korte termijn

Enkele in de naaste toekomst te realiseren suggesties, die na alles wat reeds is gezegd geen nadere toelichting meer behoeven, houden het volgende in.

De VARA zou Radio Jazz Magazine op zaterdagmiddag weer op 30 minuten moeten brengen. Met een programma van 20 minuten, waar de concertagenda nog vanaf gaat, kan nauwelijks worden gewerkt. Jazz Rondo van de VPRO ware om dezelfde reden weer op een half uur per week te brengen. De AVRO zouden wij willen suggereren Jazz-spectrum als wekelijkse uitzending van bijv. een half uur te laten bestaan. Van de NRU en de TROS kan redelijkerwijs niet meer gevraagd worden dan wat zij nu doen. De KRO en NCRV zouden wij willen voorstellen weer met een jazzrubriek te starten. Wanneer voorlopig één van deze omroepverenigingen een wekelijks programma van een half uur brengt en de ander een veertiendaagse rubriek, zou dit toch niet te veel zijn.

Dan zou de volgende situatie ontstaan:

jazz per veertien dagen op Hilversum I en II in minuten

VARA drie maal Radio Jazz Magazine	90
AVRO twee maal Jazz-spectrum en aandeel in jeugduitzending Rits	80
VPRO twee maal Jazz Rondo	60
NRU twee maal Geschiedenis van de jazz	60
TROS sessions, platen, Pim Jacobs	45
KRO NCRV) drie maal een half uur vaste rubriek	90
Totaal	425
	===

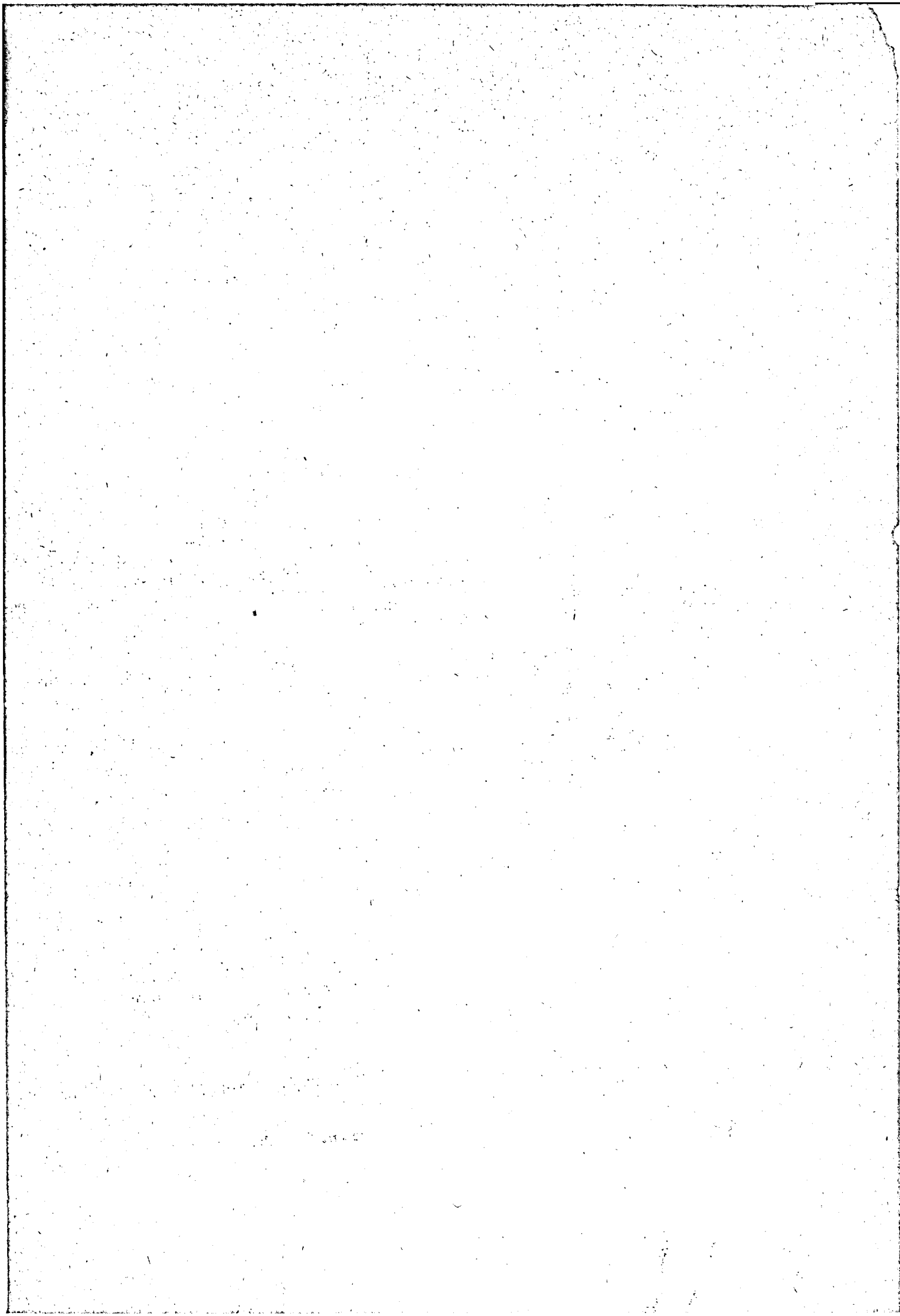
De 425 minuten per veertien dagen corresponderen met $3\frac{1}{2}$ uur per week. Wanneer we het aandeel van Hilversum III (Er-Jee-Em-Drie en Swing-time) nog meetellen zouden de vaste jazzprogramma's via de Nederlandse radiozenders op ongeveer de helft van die van de Belgische radio komen te liggen.

Wij zouden de desbetreffende omroeporganisaties dan ook met klem willen verzoeken na te gaan of mogelijkheden kunnen worden gevonden de rubriekzendtijd voor jazz op Hilversum I en II in totaal op $3\frac{1}{2}$ uur per week te brengen.

Als eerste stap op de weg naar coördinatie zouden wij in overweging willen geven het jazzprogramma van de NRU op zaterdagmiddag te doen aansluiten op Radio Jazz Magazine van de VARA.

Tot besluit een citaat uit het dit jaar verschenen boek "Over Jazz", samengesteld door Ruud Kuyper, dat zowel de aanleiding tot als de inhoud van dit rapport rechtvaardigt:

"Toch zal niemand er principiële bezwaren tegen hebben dat de jazz zich van een "marginale muziek"-die overigens zowel een vitaal onderdeel van als een onuitputtelijke inspiratiebron voor de amusementsmuziek is-ontwikkelt tot een kunstuiting met een min of meer eigen status. De jazz is dus in ontwikkeling, nu niet alleen meer in muzikaal maar ook in sociaal opzicht."

~~Klad~~

~~de~~

~~van een~~ laars ~~steen~~

Dicht

~~het~~ was ~~in~~ alle ~~toevallen~~

KLADPAPIER

